hlasy 12

Z DOMOVA A MISIÍ

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty piaty,
december 2021 | 1,00 EUR

Foto: P. Ján Štefanec SVD

ISSN 1337-4842

SVD

Nechajme otvorené dvere

Text:
P. Michal Marhefka SVD
Foto:
P. Ondrej Pešta SVD

Milí priatelia,
posledný mesiac roka je naplnený tými najkrajšími pocitmi, ktoré v nás kriesia detské spomienky, vyvolávajú vlnu ľudskosti a miloty vyjadrenej v štedrosti a dobrosrdečnosti nielen k svojim, ale aj k cudzím ľuďom. Dožiť však do milých dní Vianoc si vyžaduje pevnú vôľu prekonať všetky prekážky zhonu a jemu zodpovedajúcej agresie, v ktorej berieme všetko, čo nám pod ruky popadne, len aby sa to nedostalo niekomu inému.

Sme zvyknutí na celú situáciu, no kvôli záverečným teplým chvíľam s ochotou podstupujeme celý ten stres, čím samotné upokojenie okolo rodinného stola naberá na cene. Ani si neuvedomujeme, ako silno sa tento zhon podobá na hľadanie prístreška Svätej rodiny pred Ježišovým narodením v Betleheme.

Hľadanie strechy nad hlavou tehotnej Márie a jej ženícha Jozefa odhaľuje dramatickosť sveta, jeho neľudskosť, hriešnosť, bolesť. Vianoce tak nie sú len sviatkom milosti a šťastia, ony od samého začiatku navádzajú modliaceho sa človeka na myšlienku utrpenia, odvrhnutia a smrti, skrze ktoré treba prejsť pred dosiahnutím dobrého konca.

Mám pocit, že Kristovo narodenie v našich srdciach sa odkladá na neurčito. Jednak pandemický chaos nedovoľuje dôstojne odmodliť a osláviť túto udalosť, a potom aj celková spoločenská situácia vzájomného podozrievania, neúcty a odsúdenia zatvárajú dvere dobrote, ktorá k nám prichádza z neba. Jozef s Máriou boli donútení vydať sa na cestu kvôli cisárskemu nariadeniu sčítania ľudu. Ich púť, skôr podobná na vyhnanstvo, bola dôsledkom svojvôle silných tohto sveta. Nebola však prekliatím, ktoré má vplyv len na nechránených. Prítomnosť Ježiša dokázala aj túto tragickú situáciu napĺňať nádejou a odháňať možno aj zákonné, no negatívne pocity nenávisti, hnevu a odmietnutia. Hriech zo strany mocných však nemá mať vplyv na vnútorne slobodných, hoc aj poddaných ľudí. Ktorýkoľvek majiteľ domu v Betleheme mohol tu a teraz, keď sa na prahu jeho domu objavila Svätá rodina, vyriešiť celú situáciu a dôstojne prijať Kristovo narodenie. Žiaľ, peniaze, stály symbol moci, a ich neprítomnosť u Jozefa urobila aj týchto obyčajných ľudí spolupáchateľmi odvrhnutia Boha prichádzajúceho na svet.

My, občania Strednej a Východnej Európy, máme obrovskú výhodu skúsenosti s nedávnou totalitou. Hoci prešlo už tridsaťdva rokov, stále si väčšina populácie pamätá opatrný vzťah k mocipánom, ktorým sa, ako pravidlo, nedôverovalo. Politika sa mení, spôsoby vládnutia ostávajú. Starý rímsky princíp „rozdeľuj a vládni“ nikam nezmizol, ale vďaka mediálnej sieti sa len upevňuje a nás rozbíja. Treba si uvedomiť, že je to diablova robota. Vzájomné odvrhovanie nás robí priamymi vykonávateľmi neľudských poriadkov odnímajúcich naše práva, spolupatričnosť a úctu nielen jeden k druhému, ale aj k samotným predstaviteľom moci. Možno by sme chceli zvaliť vinu na tých hore, no hriechy sa dejú u nás dole a zodpovednosť z nás nikto nestiahne.

Je nanajvýš dôležité práve v tomto roku prežiť Vianoce nie v pozícii krčmárov, ktorí odháňali Svätú rodinu od svojich dverí, len aby sa zbavili zodpovednosti, ale na mieste Márie a Jozefa, akoby bezradných, a predsa nie opustených.

Aj napriek odvrhnutiu, zlobe a neporiadku Kristus sa predsa len narodil. V maštali, v smrade. Naša duchovná nespôsobilosť prijať Boha samému Bohu neprekáža vstúpiť do tohto chaosu a svojou spolupatričnosťou s ľudskou biedou začínať vlievať nádej. Ja by som sa nebál nazvať alebo túžiť byť na mieste vola a osla, ktorí ako nemí svedkovia mohli obyčajným dychom byť sluhami Veľkého Kráľa. My žijeme obyčajným životom, vypĺňajúc poctivo naše služby, a tým už uctievame Boha.

Ale túžiť môžeme aj po väčšom, hoc i nie bohatom. Vládcovia a obchodníci Krista neprijali. Zato chudobní pastieri spiaci pod holým nebom prví prijali radostnú novinu a prišli poklониť sa. Nie dištančne, ale urýchlene, aby na vlastné oči videli a v dôsledku sa delili s druhými o veľkých veciach, ktorých oni sami boli očitými svedkami.

Ja pevne verím a dúfam, že aj my kňazi so svojimi otcami – biskupmi dokážeme vo svojej chudobe ducha byť rýchlymi ohlasovateľmi dobrej noviny a šťastnej hodiny, ktorá v jednej radosti spája rôznorodé skupiny obyvateľstva. A tí hore, nech si robia, čo chcú, nech sa boja, koho chcú. My sa budeme modliť za celkové obrátenie každého, začínajúc od seba.

Milí čitatelia, prajem vám, aby sa Kristus rodil vo vašich srdciach po každej porážke hriechom. Jemu nevadí zápach, jemu prekážajú zatvorené dvere. Rozpachnime ich dokorán, aby Mária s Jozefom zďaleka videli, kde ich čakajú. Zapáľme lampy svojej viery a nádeje, že jediná cesta von z tmy je skrze živé spoločenstvo s Bohom, ktorého prijímame v srdci skrze Eucharistiu.

Obsah

4 | Spovedný rozhovor
6 | Šesť návykov na modlitbu, ktoré nám pomôžu pozvať Ježiša do našich srdc a domovov
8 | Udalosti
10 | Panna Mária Guadalupská
11 | Božia blízkosť v ľudských vzťahoch
13 | Páter Elias Vella o výchove v rodine

14 | Jubilanti v rodine verbistov
16 | Dve misijné svedectvá pre advent
18 | Vlakom na východ
21 | Sestra Agáta nám rozpráva o svojej misii v Rusku
22 | Predvianočná oslava Las Posadas v Mexiku
24 | Svedectvo o osobnej skúsenosti s Bohom

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD, P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD;
Jazyková úprava: Zuzana Fyodorovová;
Grafická úprava: Juraj Vontorčík – SON;
Vytlačili: Polygrafia Gutenberg, s.r.o., Banská Bystrica;
Objedn. zasielajte na adresu red.: „Časopisy“, Spoločnosť Božieho Slova, Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: www.verbisti.sk, e-mail: hlasy@svd.sk

Milí misijní priatelia!

Advent znamená „príchod“. Advent je niečo, čo „už prichádza“. Keď nám má čosi prísť, keď očakávame nejakú udalosť, príchod niečoho, zvyčajne sme tak vnútorne pozorní. Počúvame... Advent je také nádherné obdobie. Je to čas obnovy; najmä čas na odpustenie, pretože Boh nám to svoje odpustenie prináša v podobe svojho Syna. Cirkevný rok sa začína prvou adventnou nedeľou. A zakaždým, keď ju slávime, mám srdce plné vzrušenia. V slove „advent“ môžeme vidieť dva významy. Znamená príchod nového liturgického obdobia, čas prípravy na Vianoce, na „príchod nášho Pána“ ako malého dieťaťa na zem, na jeho vtelenie v čase. Ale tiež znamená aj iný advent – parúziu, druhý Kristov príchod v sláve, na konci sveta.… Očakávame Krista, nášho Pána. A keď sa chceme s ním stretnúť, máme bdieť. Svätý Pavol v Liste Rimanom nás hlasno volá, aby sme sa prebudili zo sna! Spása nám je bližšie, ako keď sme uverili; noc pokročila a deň už je na dosah ruky. Volá nás práve teraz! Dnes! Každý deň roka, každú chvíľu dňa bije hodina, aby sme sa prebrali zo sna. Máme tak veľa „snov“.

Vyjdime teda z noci svojich emócií – noci hnevu, nenávisti, všetkého negatívneho v nás. Kráčajme v dennom svetle jednoduchosti, priateľstva, odpustenia, porozumenia, láskavosti a jemnosti k sebe navzájom. Advent je čas prebudenia. Môžeme si z tohto adventného očakávania urobiť radostné a láskyplné obdobie! Vstúpme teda do jeho radosti.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za odberateľov Hlasov
odslúžim 3. decembra, za horliteľov 4. decembra 2021.
Šéfredaktor

▲ **Pútnici sa po dlhom čase vracajú do Svätej zeme**

„Tento týždeň, po dlhých mesiacoch, som stretol prvú skupinu pútnikov, ktorí prišli do Svätej zeme. Pre nás je to znamenie nádeje,“ povedal latinský patriarcha Jeruzalema Vatikánskemu rozhlasu. Izrael znovu otvoril svoje hranice pre turistov s Covid pasom. Čakáme na nový prílev pútnikov, pretože Svätá zem je bez pútnikov neúplná, hovorí arcibiskup Pierbattista Pizzaballa. Zdôrazňuje, že púť do Ježišovej vlasti je vždy silným zážitkom viery. „Moje skúsenosti ukazujú, že pútnici, ktorí prídu do Svätej zeme, túto púť vykonajú, prechádzajú tiež hlbokou zmenou vo svojom živote. Evanjelium môžete čítať kdekoľvek, ale keď prídete sem, uvedomíte si, že Betlehem, Nazaret, Betánia nie sú nejaké pamätné miesta, ale skutočná realita. A to pomáha priblížiť sa k Ježišovej osobe ako konkrétnej realite.“ Latinský patriarcha Jeruzalema zdôrazňuje, že návrat pútnikov očakávajú aj miestni kresťania, ktorí sú do značnej miery odkázaní na pútnikov. Prežitie Cirkvi vo Svätej zemi závisí od tejto podpory. „Žiaľ, nielen vo Svätej zemi, ale na celom Blízkom východe, politická situácia, vojny, náboženské napätie, ako aj pandémia, ekonomika v permanentnej kríze, to všetko znamená, že počet kresťanov klesá. Na druhej strane treba povedať, že nie sme spoločenstvo v stave zániku. Máme veľmi bohatú činnosť. Cirkev je veľmi aktívna, vytvára pracovné miesta, pretože v pomoci kresťanskému spoločenstvu musíte byť veľmi konkrétni. Sme veľmi aktívni, možno až príliš.“•

◂ Pápež František navštívi od 2. do 6. decembra Cyprus a Grécko

Svätá stolica oficiálne potvrdila termín apoštolskej cesty na Cyprus a do Grécka. „Pápež František bude na Cypre od 2. do 4. decembra, pričom navštívi mesto Nikózia, a od 4. do 6. decembra bude v Grécku, kde navštívi Atény a ostrov Lesbos," uviedol vo vyhlásení riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice Matteo Bruni. „Svätý Otec navštívi tieto krajiny na pozvanie miestnych občianskych a cirkevných autorít. Program cesty bude zverejnený svojho času," ďalej uviedol. Pripomeňme, že pápež František už v minulosti podnikol cestu na grécky ostrov Lesbos, kde 16. apríla 2016 navštívil záchytný tábor pre utečencov Mória spolu s ekumenickým patriarchom Bartolomejom a gréckym pravoslávnym arcibiskupom Hieronymom. Na apoštolskej ceste v Grécku bol v roku 2001 aj pápež Ján Pavol II. v rámci Jubilejnej púte do Grécka, do Sýrie a na Maltu. Ostrov Cyprus v minulosti navštívil aj pápež Benedikt XVI. Cestu už na začiatku septembra avizoval novinárom samotný pápež František, keď krátko pred návštevou Slovenska hovoril o svojej preferencii malých krajín Európy. •

▪ Grékokatolíci si pripomínajú 425. výročie Brestskej únie

Toto výročie sprevádzajú na Ukrajine slávnostné bohoslužby, konferencie a koncerty. Z únie vznikla Ukrajinská gréckokatolícka cirkev, ktorá je dnes najväčšou východnou Katolíckou cirkvou na svete. Dnes má viac ako 6 miliónov veriacich žijúcich na Ukrajine a približne 3 milióny v zahraničí. Jej počiatky siahajú do roku 1596, keď pravoslávni biskupi podpísali úniu, ktorá uznala nadradenosť pápeža a zároveň zachovala obrad a zvyky východného kresťanstva. Ľvovský gréckokatolícky arcibiskup Igor Woźniak hovorí: „Úniou, ktorá bola podpísaná v roku 1596, sa naša cirkev stala súčasťou Katolíckej cirkvi. Jej dnešnou úlohou je viesť ľudí k spáse." Ako zdôrazňujú gréckokatolícki biskupi vo zverejnenom posynodálnom posolstve, katolíci byzantského obradu na Ukrajine majú byť „cirkvou zdravých vzťahov a priateľských spoločenstiev Kristovych učeníkov, ktorí zmýšľajú synodálne a synodálne konajú". •

▲ V španielskej Manrese blahorečili troch mučeníkov

V Manrese neďaleko Barcelony blahorečili v sobotu 6. novembra ďalších troch mučeníkov z čias Španielskej občianskej vojny. Rehoľníci z Rádu menších bratov kapucínov, Benet da Santa Coloma De Gramenet a jeho dvaja spoločníci, boli mučení a zavraždení v roku 1936, počas tvrdého prenasledovania Cirkvi. „Všetci traja boli vydaní na smrť bez akéhokoľvek procesu, len preto, že boli kresťanmi," uviedol v homílii prefekt Kongregácie pre kauzy svätých kardinál Marcello Semeraro, ktorý predsedal slávnosti. Cirkev v Španielsku si zároveň pripomenula všetkých svojich mučeníkov 20. storočia. Z viac než 10 tisíc svedkov viery zavraždených v tomto období je už 2053 povýšených na slávu oltára (12 svätých a 2041 blahoslavených). •

▪ Kardinál Pietro Parolin navštívil Švajčiarsko pri 100. výročí diplomatických vzťahov s Vatikánom

Vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin navštívil Švajčiarsko na pozvanie ich ministra zahraničných vecí a viceprezidenta Ignazia Cassis. V nedeľu 7. novembra začal kardinál Parolin svoju dvojdňovú pastoračnú návštevu slávením Eucharistie s benediktínskou komunitou vo svätyni v Einsiedelne, ktorá sa spája s úctou „Čiernej Madony". Kardinál vyjadril radosť, že môže svoju cestu začať práve na mieste, ktoré navštívil aj sv. Ján Pavol II. v roku 1984. Okrem toho kardinál navštívi aj univerzitu vo Fribourgu, ktorá sa spája práve s nadviazaním diplomatických vzťahov Švajčiarska so Svätou stolicou, a pôjde i na ďalšie pútnické miesto Flüeli-Ranft, kde pôsobil svätý patrón krajiny Mikuláš z Flüe. Dodajme ako zaujímavosť, že až do roku 1991, kedy bol vymenovaný veľvyslanec na osobitnú misiu pri Svätej stolici, boli jedinými švajčiarskymi zástupcami v Ríme švajčiarski gardisti. •

Spovedný rozhovor

Text: P. Milan Bubák SVD
Foto: P. František Kantár SVD

Sv. Ján Krstiteľ v evanjeliu jednej pôstnej nedele volá na púšti: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec sa zníži..." Tou púšťou môže byť aj náš individuálny život. A tými kopcami a dolinami extrémy v našom živote, ktoré nám bránia naplno žiť vyvážený ľudský život. Keďže čas adventu je tým najvhodnejším časom na vyrovnanie si svojho života, skúsme pouvažovať o tom, ako to urobiť. Chcel by som sa sústrediť na tri body, o ktorých však nebudem hovoriť oddelene, nakoľko patria k sebe: o spytovaní svedomia, o vyznaní hriechov a o vyrovnaní sa so svojím životom smerom do budúcnosti.

Kardinál Carlo Martini spomína, že vo svojom živote mal časy, kedy sa mu ťažko spovedalo. Cítil sa so spoveďou nedobre. A vtedy v istom momente si hovorí: „Ak mi spôsobuje problém krátka uponáhľaná spoveď, prečo sa nepokúsiť spovedať dlhšie a s väčším pokojom? Vyzerá to paradoxne, ale takéto paradoxy niekedy pomáhajú vyjsť zo slepej uličky. A vtedy som naozaj za pomoci kňaza prešiel od krátkej a uponáhľanej spovede k tomu, čo by som mohol nazvať kajúcim dialógom."

Sústreďme sa teda spoločne, čo by mal dobrý kajúci dialóg obsahovať, aby bol obohatením pre náš duchovný život. Ak by sme niektorí mali problém nájsť miesto, kde by sme sa takto mohli spovedať, nič to. Nasledujúce kroky môžu byť súčasťou aspoň našej prípravy na spoveď.

„Ak mi spôsobuje problém krátka uponáhľaná spoveď, prečo sa nepokúsiť spovedať dlhšie a s väčším pokojom?

I. Vzdávanie chvály a vďaky Bohu

Toto by malo byť naším zvykom aj pri každodennom spytovaní svedomia. Uvedomovanie si Božej lásky a Božej prítomnosti v našom živote je nevyhnutné k tomu, aby sme správne pochopili aj svoj hriech. Boh ma stvoril, chcel ma tu mať, chcel ma mať presne takého, akým som, má so mnou svoje plány, vedie ma, neustále sa o mňa stará... Všetko je darom a tak za všetko treba ďakovať „Bohu Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista" (Ef 5, 20).

A tak prípravu na spoveď môžeme začať poďakovaním Bohu za všetky dary obdržané v poslednej dobe: Čo bolo pre mňa v posledných dňoch, týždňoch, mesiacoch či rokoch mimoriadnym prejavom Božej milosti, za ktorú chcem teraz poďakovať? Treba vychádzať z konkrétnych vnútorných zážitkov, vonkajších situácií, udalostí, vzťahov k blížnym, ktoré boli pre mňa zdrojom radosti. Prežíval som ich s vďačnosťou ako Božie dary?

Človeku malej viery hrozí buď postoj domýšľavosti, ktorý ho presviedča, že za všetko ďakuje len sebe, alebo postoj naivity, ktorý mu hovorí, že všetko sa deje samo. Veriaci človek vie, že bez Boha nemôže vykonať nič.

Často je v nás množstvo nespokojnosti so svojím životom. Pohŕdame sebou samými a svojich kvalít si nevážime. Pozeráme len na iných, so závisťou, že oni majú všetko. A tí často robia to isté. Pokušenie zlého sa začína obyčajne tvrdením: keby si bol v inej situácii, bol by si šťastnejší, keby si bol na inom mieste, bolo by to lepšie. Väčšinou to nie je pravda. Ďakovať Bohu znamená prijímať s pokojom v srdci svoje miesto na svete. Ďakovať Bohu znamená byť spokojný s takým životom, aký mi dal Boh a s takou situáciou, do akej ma postavil. Bohu neďakujeme len za dary na prvý pohľad príjemné a dobré, ale aj za tie, ktoré sú bolestné a nepríjemné s tým, že aj oni nám môžu v konečnom dôsledku poslúžiť k dobru.

II. Vyznanie hriechov

Zvykli sme si pri spovedi dôkladne vymenovávať zlé skutky a hriechy, ktoré sme spáchali od poslednej spovede. Spytovanie svedomia sa však nemôže uspokojiť len s vypočítavaním hriechov, ale musí ísť ešte hlbšie. Musí skúmať hĺbku našej viery. Prvá otázka pri spytovaní svedomia by sa mala týkať nášho postoja voči Bohu: aké miesto zaujíma Boh v mojom živote. Od neho sa potom odvíja všetko.

Skúmam vo svojom každodennom živote jeho vôľu? Mám v neho dôveru

aj v ťažkostiach a nepríjemnostiach života? Modlievam sa? Snažím sa byť pri modlitbe opravdivý? Snažím sa ho milovať? A potom milovať aj svojich blížnych? Snažím sa vyrovnávať s pocitmi, ktoré stoja kdesi v hĺbke mojej bytosti? Všimnime si niektoré z možných pocitov.

1. Pocity povýšeneckosti, domýšľavosti a pýchy.

Tým, že nás Boh stvoril na svoj obraz, povolal nás k veľkosti. Naším nešťastím ale je, keď sa snažíme budovať si svoju veľkosť nie na ňom a na jeho vôli, ale na sebe samých. Toto je podstatou našej PÝCHY. Môže sa prejavovať rôznymi spôsobmi: usilovaním o úspech za každú cenu, bez ohľadu na vlastné svedomie, na iných ľudí či na svoje zdravie; v prehnanej starostlivosti a v používaní všetkých možných prostriedkov na jej udržanie; v urážlivosti a pomstychtivosti; v nekritickej domýšľavosti, ku ktorej nemáme žiadneho dôvodu. Pýcha je prvým zo všetkých hriechov a je koreňom všetkých ostatných hriechov. To je dôvod, prečo sa tak ťažko odhaľuje a priznáva. Malicherné upriamovanie sa na „malé hriešky" môže byť znakom unikania pred odhalením a priznaním si hriechu pýchy.

Pri spytovaní svedomia sa musíme pýtať: v ktorých životných situáciách, rozhodnutiach a súvislostiach sa prejavila moja pýcha a aké mala zafarbenie; ako sa prejavuje moja honba za vlastnou veľkosťou, za tým, čo je nad moje sily? Neusilujem sa o životnú kariéru za cenu kompromisov s vlastným svedomím? Neponižujem sa na jednej strane pred vysoko postavenými a naopak nepohŕdam tými, ktorí sú nižšie postavení ako ja? Nepestujem v sebe pocit povýšeneckosti? Nepodlieham falošnému perfekcionizmu, ktorý mi velí cediť komára ale prehltnúť (bez väčších problémov) ťavu? (por. Mt 23, 24).

2. Pocit nespokojnosti, stiesnenosti, smútku a apatie.

Pýcha je prameňom neuskutočniteľných túžob a snáh človeka. Keď sa takéto túžby neuskutočnia - a uskutočniť sa nemôžu, pretože sú nereálne - prepadávajú nás pocity nespokojnosti, stiesnenosti, smútku a apatie. Naša pýcha nám diktuje, aby sme sa trápili nad tým, že nie sme takí, akými by sme chceli byť. Podliehanie týmto pocitom je príčinou nedostatku aktivity, rezignácie na život, nedbanlivosti vo vykonávaní svojich povinností, lenivosti a ťažkopádnosti v duchovnom snažení, EGOCENTRIZMU.

Snažím sa uviesť do správneho pomeru nezdary, poklesky a slabosti tým, že prekonávam svoje znechutenia a svoju nespokojnosť? Snažím sa vzbudiť si vo svojom živote vieru v Božie pôsobenie? Neprenášam svoje depresívne stavy aj na iných, na svoje okolie a nenapĺňam atmosféru vo svojom okolí horkosťou a ponurosťou? Toto môže byť jed, ktorým otravujem životy ľudí, ktorých mi poslal do cesty Boh...

3. Pocity nepokoja a obáv.

Často žijeme v stave nepokoja a obáv. Bojíme sa, máme zbytočné starosti a trápime tým aj seba, aj svojich blížnych. Poddávanie sa strachu môže byť často prejavom nedôvery ako voči Bohu a svojim blížnym, tak aj voči sebe.

Nepoddávam sa pocitu obáv o seba samého a o svoju budúcnosť? Snažím sa zveriť Bohu rozuzlenie ťažkých situácií, v ktorých ja sám nevidím riešenie? Netrápi ma zbytočné úsilie a zbytočná starostlivosť o veci dočasné? Dôverujem v prozreteľnosť Božiu so mnou?

4. Pocity neznášanlivosti, odporu a nepriateľstva k iným.

Tieto pocity sa nachádzajú z času na čas v každom z nás, prinajmenšom v niektorých situáciách. Sú prameňom príkrych slov, neláskavých gest, odmietania potrebnej pomoci, zvaľovania zodpovednosti za vzniknuté konflikty na iných. Na tejto skutočnosti nemení nič fakt, že náš odpor a agresivita voči iným bývajú často skryté v hĺbke nášho srdca.

Pri príprave na spoveď sa preto musíme pýtať: Nehnevám sa na niekoho? Ak áno, prečo? Nechovám v sebe odpor a neznášanlivosť voči niekomu? Chcem odpustiť tým, ktorí sa voči mne previnili a ak áno, čo pre to robím? Ako sa správam v konfliktoch? Ako pomáham ľuďom, ktorí sú v podobných situáciách, ktorí sú osamelí, odkázaní, zranení životom? Ako si plním povinnosti voči členom rodiny či spoločenstva, v ktorom žijem? Nezriekam sa zodpovednosti za nich? »»

5. Miluj sám seba!
„Miluj svojho blížneho ako seba samého“ (Mt 22, 39). Keď o tomto prikázaní uvažujeme, často sa zameriavame len na jeho prvú časť s tým, že tú druhú buď prehliadame, alebo ju považujeme za samozrejmú. Veď predsa každý miluje sám seba, snáď niekedy až „príliš“.

Je naozaj možné seba samého milovať „príliš“, avšak iba nesprávnou láskou, ktorá sa prejavuje ako únik zo skutočného života do života zdanlivého: do egoistickej konzumácie alebo tiež do ilúzií o sebe samom. Správnou láskou nie je možné milovať „príliš“ nikdy a nikoho, ani seba samého. Je nevyhnutné, aby sme boli schopní odlíšiť egoistickú lásku od takej lásky, ktorá si vyžaduje od človeka duchovnú vyspelosť, pokoru a obetavú prácu na zdokonaľovaní vlastnej osobnosti. Kto nemiluje seba samého zdravou láskou, nie je schopný milovať zdravo ani svojho blížneho.

Vážim si naozaj svoj život ako dar samého Boha? Ako sa angažujem na tom, aby som prežíval svoj život správne v súlade s Božou vôľou? Beriem vážne svoje povinnosti...? Neutekám od života a zodpovednosti zaň k sneniu a ku rôznym druhom konzumizmu? Netratím márnotratne čas bezcennými programami v TV, plytkými zábavami a pod.? Snažím sa o rozvoj svojich darov? Nie som lakomý a žiadostivý? Nekradnem? Neničím si svoju predstavivosť pornografiou a pod.? Neničím sa alkoholom a prejedaním?

III. Dôveryplné odovzdanie sa do Božej vôle
Sila sviatosti zmierenia nespočíva ani zďaleka len na ľudskej sile. Sila vôle ešte nikdy nikoho neuzdravila a nezmenila. Čím hlbšie prenikáme do svojho vnútra, tým jasnejšie vidíme svoju malosť, obmedzenosť a slabosť. Toto poznanie – hoci ťažké a bolestné – nás vedie k snahe čo najúplnejšie naorientovať svoj život na toho, ktorý je nekonečne dobrým a milosrdným. Spoliehať sa na Boha znamená odpovedať svojou dôverou na jeho dôveru voči nám. Prejavená a nami prijatá dôvera v niekoho, kto nás miluje úplne nezištne, nás lieči z našich slabostí a životných rán, ktoré najčastejšie utŕžime práve z nedostatku dôvery voči sebe, voči ľuďom a voči Bohu.

Človek má hlbokú potrebu vyznať sa pred niekým druhým v atmosfére dôvery, zbaviť sa ťažoby zla, ktoré sa v ňom nahromadilo, vyjadriť svoje nádeje, túžby a bolesti. Preto vidíme, že tam, kde sa prestane praktizovať spoveď, vznikne potreba psychológie a psychoanalýzy. Ľudia, nachádzajúci sa často v ťažkých situáciách, nenachádzajú neraz nikoho, komu by sa mohli vyžalovať alebo zdôveriť s tým, čo sa v nich odohráva. Psychológia je veľkou pomôckou, môže človeku objasniť veľa z jeho vnútra, ale nemôže ho vyliečiť ani dať mu silu, aby dobrovoľne a s odvahou mohol prijať a niesť svoj každodenný osud. Prameňom života a sily človeka je totiž vždy jeho Stvoriteľ a Pán.

Stáva sa často, že človek, ktorý hľadá pomoc v psychológii, sa cíti nakoniec ešte horšie, tak ako oná nemocná z evanjelia, ktorá minula celý svoj majetok na lekárov a bolo jej ešte horšie (por. Mk 5, 26). Je mnoho takých bolestí, ktoré nemôže vyliečiť žiaden lekár. Uznávame význam kompetentných odborníkov (nakoniec, môže si ich použiť sám Boh k svojmu cieľu s nami), ale treba si nadobro uvedomiť, že to, čo potrebuje uzdravenie, je predovšetkým naše srdce.

Sviatosť zmierenia poskytuje človeku zvláštny priestor, kde môže celkom otvoriť svoje srdce uzdravujúcej sile Božej lásky, kde sa môže úplne vyznať zo všetkého, čo ho najviac trápi a bolí. Človeka veľmi bolí zlo, ktoré mu spôsobil niekto iný, alebo ktoré on spôsobil niekomu inému. No najviac ho bolí a aj najviac trpí, keď ho ľudia obviňujú z niečoho, alebo keď sám seba obviňuje. Toto obviňované alebo obviňujúce ľudské srdce môže nájsť pokoj len v Bohu. „Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší, ako naše srdce a vie všetko“ (1Jn 3, 19-20).

Dokážem sa počas tohoročného adventu otvoriť pre takýto typ kajúcneho dialógu, ktorý by mi pomohol vyrovnať chodníky pre Pána?

Šesť návykov na modlitbu, ktoré nám pomôžu pozvať Ježiša do našich srdc a domovov

Text: Mike Aquilina
Foto: Lisa Appelo

Častejšie sa zúčastňujte na svätej omši
Zvážte, či si môžete počas adventu spolu s rodinou nájsť čas na svätú omšu v niektoré dni v týždni. Možno budete musieť obetovať trochu pohodlia – skôr vstať, vzdať sa nejakej rekreačnej aktivity alebo uspokojiť sa s jednoduchším jedlom bez veľkej prípravy. Prineste obetu v záujme priateľa alebo člena rodiny, ktorý potrebuje Božiu pomoc.

Modlite sa spolu v rodine
Experimentujte a nájdite si spôsoby modlitby, ktoré vám vyhovujú. Veľa rodín zažíha sviečku adventného venca pri obede alebo počas večernej modlitby. Príklad jednoduchej modlitby pri adventnom venci: zažnite sviečku (sviečky), zaspievajte Príde Kristus, Spasiteľ náš a prečítajte si evanjelium na tento deň. Alebo iná rada: Modlite sa rodinný ruženec. Modlite sa zvlášť radostné tajomstvá. Je to skvelá modlitba, ktorá nás vovádza do udalostí, čo predchádzali prvé Vianoce na svete. Neviete si nájsť čas na celý ruženec? Pomodlite sa jeden

desiatok. Mám priateľov, veľkú rodinu, ktorí sa modlia desiatok ruženca každý deň po večeri. Aj keď je krátky, utvára jednotu v rodine a potom je večer pokojný a usporiadaný.

Počas dňa sa modlite strelné modlitby
Sú ideálne pri čakaní – na výťah, kým vám niekto zodvihne telefón, kým naskočí zelená, na ceste domov. Stačí si vybrať verš z Písma a modliť sa ho! Tu je zopár adventných modlitieb, ktoré si môžete pripnúť na nástenku alebo prilepiť na chladničku, alebo vložiť do peňaženky či do kabelky. Používajte ich a naučte ich svoje deti.

Pane, dokedy? » Ž 6, 3;
Príď, Pane Ježišu » Zjv 22, 20;
On musí rásť a mňa musí ubúdať » Jn 3, 30;.
Daj nám väčšiu vieru » Lk 17, 5;
Pane, aby som videl » Lk 18, 41.

Spytujte si svedomie
Každý večer si vyhraďte pár minút v samote, tichu, aby ste sa v Božej prítomnosti zamysleli nad dňom. Spomeňte si na momenty, keď ste zakúsili Božiu pomoc, milosrdenstvo a blízkosť. Všimnite si, ako ste prežívali svoje povolanie, ako ďaleko ste došli za cieľom. Počas adventu sa môžete zamerať na rozvíjanie niektorej konkrétnej čnosti spojenej s adventom – v pokoji, v pokore, v láske. Na konci povedzte Bohu, že ľutujete svoje hriechy. (A samozrejme podľa potreby choďte na spoveď.) Ak majú vaše deti primeraný vek, naučte ich tento tradičný spôsob ako sa zbližovať s Ježišom. Ponúknite im vedenie, ale nechajte ich rozvinúť si vlastný spôsob komunikácie so Svätým Duchom.

Postite sa
Ježiš sa postil. Apoštoli sa postili. Z Písma vieme, že pôst je mocná forma modlitby. Aj keď počas adventu sa kladie menší dôraz na pokánie ako počas pôstu, pôst v advente je vhodný spôsob na vyjadrenie našej túžby po tom, aby sa Božie kráľovstvo naplno prejavilo v nás, v ľuďoch okolo nás a na celom svete. Dajte sa do toho aj so svojím partnerom a s deťmi a dohodnite sa na spôsobe, ako sa budete v rodine postiť počas tohto adventu. Môžete sa rozhodnúť, že nebudete jesť medzi hlavnými jedlami. Môžete sa vzdať zákuskov. Môžete sa vzdať svojho obľúbeného jedla, alebo niektoré dni nejesť mäso. Alebo sa môžete zrieknuť niečoho iného ako jedla, napríklad televízie alebo internetu. Dôležité je, aby to bola skutočná obeta – taká, ktorú cítiť, a ponúknuť ju Bohu.

Vytvorte zo svojho domova miesto lásky
V praktickom živote preukážte milosrdenstvo a lásku, ktoré ste prijali v modlitbe. Nech je cieľom vašej rodiny správať sa k sebe navzájom zhovievavejšie a slušnejšie. Niektoré rodiny to riešia tak, že si v rodine navzájom vylosujú "adventných anjelov". Každý "anjel" sa potajme modlí a prejavuje lásku druhému. Na Vianoce sa potom "anjeli" zverejnia. Iná myšlienka: Využite čas adventu na vypestovanie "návykov na láskavú reč". Ak vaša rodina upadla do negatívnych zvykov – kričanie, sťažovanie si, obviňovanie, sarkazmus, hľadanie chýb na druhých, ohováranie, vracanie urážok – teraz je čas, aby ste získali späť stratené návyky na úctu a láskavosť v reči. A samozrejme, advent a Vianoce sú tradičným časom na prejavovanie lásky v pohostinnosti a dobročinnosti. Istý kresťan v treťom storočí napísal: "To našu starosť o bezmocných, naše láskavé správanie vidia naši nepriatelia, keď hovoria: ‚Pozrite sa na kresťanov, ako sa milujú.'" Tento úžasný popis nám ponúka ideál pre "domácu cirkev", ktorou je naša rodina. Pamätajte: Vedia, že sme kresťania – nielen vďaka betlehemu pred naším domom, ale vďaka láske v našich srdciach, ktorá sa prejavuje v našom dome.

Udalosti

▼ Novici SVD prijali rehoľné rúcho

4. novembra 2021 pri svätej omši, ktorú slúžil novicmajster P. Bartolomej Baráth pri príležitosti svojho životného jubilea (70 rokov), prijali novici Jakub Doktor a Benedikt Kočamba z rúk pátra provinciála rehoľné rúcho. Neodmysliteľnou súčasťou obdobia noviciátu je "obliečka". Rehoľný habit sa stáva znakom ich krstného zasvätenia, rozhodnutia celkom zasvätiť svoj život Bohu a jeho službe a tiež vonkajším svedectvom pred svetom a ľuďmi. Rehoľné rúcho pozostáva z čiernej reverendy, uspôsobenej požiadavkám zakladateľa, a cingula (opasok), ktorý je z vnútornej strany červenej farby ako symbol Ducha Svätého. Pamätajme na našich novicov v modlitbách, aby ich sprevádzal Duch Svätý svojimi milosťami, aby zodpovedne a s horlivosťou vydávali svedectvo o Božej láske a kráse zasväteného života. •

▲ Zvolenie nového provinciálneho vedenia sestier na období 2021-2024

V dňoch 29. – 31. 10. 2021 sestry SSpS v Provinciálnom dome v Ivanke pri Nitre slávili volebné zhromaždenie, pri ktorom volili nové provinciálne vedenie.

V samotnom volebnom procese a následnom potvrdení výsledkov Generálnym vedením v Ríme bola zvolená za provinciálnu predstavenú sr. Jana Pavla, Natália Tóthová.

Sestry, ktoré boli spolu s ňou zvolené do provinciálneho vedenia, sú:

sr. Mária, Valéria Florková
sr. Ivica Kúšiková
sr. Laura, Mária Vlčáková
sr. Katarína Junasová.

Sestry Generálneho vedenia poďakovali súčasnému vedeniu za doterajšiu službu a sestrám nového provinciálneho vedenia popriali Božie požehnanie a svetlo Ducha Svätého v ich zodpovednej službe. To, že prijatie zodpovednej úlohy je náročné, vedela aj naša blahoslavená Matka Mária. V liste sestre Andrei z roku 1895 po vymenovaní za predstavenú jej napísala:

„Dostali ste ťažkú úlohu, ale neváhajte, lebo Vám ju určil Boh. Vo svätej poslušnosti ste prevzali úrad s ochotnou obetavosťou... Keď nám Boh uloží úrad, dá nám aj potrebné milosti a sily, aby sme ho mohli spravovať podľa jeho svätej vôle. Chcite zabudnúť na seba, aby ste mohli slúžiť sestrám.“ •

▲ Duchovná obnova animátorov v Misijnom dome v Bratislave

Pred Misijnou nedeľou sa konala v Misijnom dome sv. Arnolda Janssena duchovná obnova pre animátorov. Išlo o animátorov zo všetkých táborov, ktoré v lete organizujeme. Možnosť zúčastniť sa využilo 14 z nich a obnovu s názvom „Volá ťa žiť“ viedol P. Tomáš Baleja SVD. Mladí mali možnosť sa stíšiť, vnímať to, k čomu ich Boh povoláva, a tiež zažiť radostné spoločenstvo. Vzhľadom na ich hudobné nadanie doprevádzali spevom a hraním chvály v predvečer Misijnej nedele. Nasledovala celonočná adorácia, na ktorej sa aktívne zúčastnili. V deň slávenia Misijnej nedele potom opäť hrali na hlavnej svätej omši o 10:00 hod a zakončili svoju duchovnú púť spoločným obedom. Títo mladí, tvorení tak staršími a skúsenými, ako aj mladšími a novozačínajúcimi animátormi, sú prísľubom odbornosti a kontinuity našich táborov do ďalších rokov. •

▼ Formačné stretnutie členov SVD

Členovia Slovenskej provincie Spoločnosti Božieho Slova, ktorí sú v doživotných sľuboch do 10 rokov, boli na spoločnom formačnom stretnutí v Prahe – Uhříneves, kde pôsobia dvaja členovia provincie vo farnosti. Taktiež navštívili spolubrata v Mimoni a spolubratov v Kolíne pri Prahe. Okrem spoločného slávenia sv. omše a biblického zdieľania bolo ich náplňou podelenie sa o svojej službe, potrebách a výzvach, s ktorými sa denne stretávajú. Formačného stretnutia sa zúčastnili pod vedením P. Mareka Vaňuša pátri Juraj (Praha – Uhříneves), Matej (Nitra – Kalvária), Karol (Kolín), Hans (Terchová), Tomáš B. (Bratislava), Milan (Bratislava – Daliborovo námestie) a Tomáš G. (Nitra – Kalvária). •

UDALOSTI

december 2021

1. december
Svetový deň boja proti AIDS/HIV;
3. december
Sv. František Xaverský, kňaz a misionár;
8. december
Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie, prikázaný sviatok; výročie založenia misijných kongregácií Služobníc Ducha Svätého – SSpS (1889) a Služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony – SSpS AP (1896);
10. december
Medzinárodný deň ľudských práv;
12. december
Panna Mária Guadalupská, patrónka Ameriky;
24. december
Štedrý deň;
25. december
Slávnosť Narodenia Pána, prikázaný sviatok; P. Eduard Géze SVD, 15. výročie úmrtia (2006);
26. december
Nedeľa Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa;
27. december
Sv. Ján apoštol a evanjelista, patrón Spoločnosti Božieho Slova;
29. december
P. Vojtech Wavrek SVD, 35. výročie úmrtia (1986);
31. december
Sv. Silvester I., pápež, koniec občianskeho roka.

◆◆◆

Misijný úmysel apoštolátu modlitby na mesiac december:
Za katechétov, ktorí sú povolaní ohlasovať Božie slovo, aby sa s odvahou a tvorivosťou v sile Ducha Svätého stali jeho svedkami.

Panna Mária Guadalupská

Text: America Magazine
Foto:CNS Photo

V roku 1531 sa Jánovi Didakovi Cuauhtlatoatzinovi, ktorý pochádzal z domorodého indiánskeho kmeňa, zjavila Panna Mária. Stalo sa to, keď cestou zo svojho rodiska, zvaného Cuauhtitlan, na ranné bohoslužby do Tlatilolco prišiel k vŕšku zvanému Tepeyac. Oznámila mu, že ako milujúca Matka miestnych obyvateľov i všetkých, ktorí sa k nej utiekajú o pomoc a príhovor, bude na tomto mieste tešiť ich zármutok a prinášať útechu tým, ktorí ju sem budú prichádzať s dôverou prosiť. Na jeho plášti zostala podivuhodným spôsobom zobrazená jej podoba. Písomná správa o tejto udalosti je uchovaná v arcidiecéznom archíve v Mexiku. Tamojší kresťania ju odvtedy stále uctievajú ako Pannu Máriu Guadalupskú, bola vyhlásená za patrónku Mexika (1754) a za hlavnú patrónku celej Latinskej Ameriky (1910). Pôvodná malá kaplnka postavená na mieste zjavenia bola nahradená stavbou terajšej baziliky (1695-1709). Slávenie dnešnej pamiatky rozšíril pápež Ján Pavol II. na celú Cirkev (2002).

Kongres prírodovedcov o obraze Panny Márie Guadalupskej

Prírodovedci, ktorí roky skúmali plášť, nesúci obraz Panny Márie z Guadalupe, potvrdili, že neexistuje vedecké vysvetlenie vzniku obrazu. Na Medzinárodnom mariánskom kongrese, ktorý sa konal vo Phoenixe 6.-8. augusta 2009, to oznámil Adolfo Orozco. Kongres spoluorganizovali Kolumbovi rytieri diecézy Phoenix a Inštitút guadalupských štúdií, ktorý nesie meno Našej Pani z Guadalupe.

Podľa Orozca, ktorý sa podieľal aj na skúmaní Turínskeho plátna, je obraz Panny Márie vytlačený na plášti svätého Juana Diega mimo akéhokoľvek vedeckého vysvetlenia a vzhľadom na vlhkú a slanú klímu v okolí baziliky v Mexico City, kde je plášť uchovaný, by mal byť už dávno rozložený. Napríklad kópia, ktorá bola na podobný materiál namaľovaná v roku 1789 a bola uchovávaná za sklom rovnako ako originál, musela byť už osem rokov po vytvorení odstránená, pretože začala blednúť a rozpadať sa. Naproti tomu pôvodný obraz, vytlačený na plášť, keď sa Panna Mária zjavila svätcovi, zostáva nedotknutý už 478 rokov. Nepoškodila ho ani kyselina dusičná vyliata na jeho cíp a výbuch v jeho blízkosti, poznamenal Adolfo Orozco.

Pápež František a pohľad Panny Márie Guadalupskej

Mojou najhlbšou túžbou je chvíľu zostať pred Pannou Máriou Guadalupskou, povedal pápež František novinárom počas letu do Mexika (12.-18. 2. 2016). Už niekoľko dní pred začiatkom cesty sa zveril, že kedykoľvek cíti úzkosť alebo obavy, k Panne Márii Guadalupskej sa obracia. A dodal, že chce ‚vziať' slová Matky Božej, aby skrze ňu ľuďom povedal: „Nebojte sa vyjsť von, neboj sa, môj syn, moja dcéra. Nie som tu snáď ja, tvoja matka?"

V pamäti mnohých zostane pápežova sobotná návšteva miesta s mexickým mariánskym obrazom, pred ktorým strávil osamote v tichosti viac ako dvadsať minút. Tu sa desiatky minút pozeral na zázračné vyobrazenie

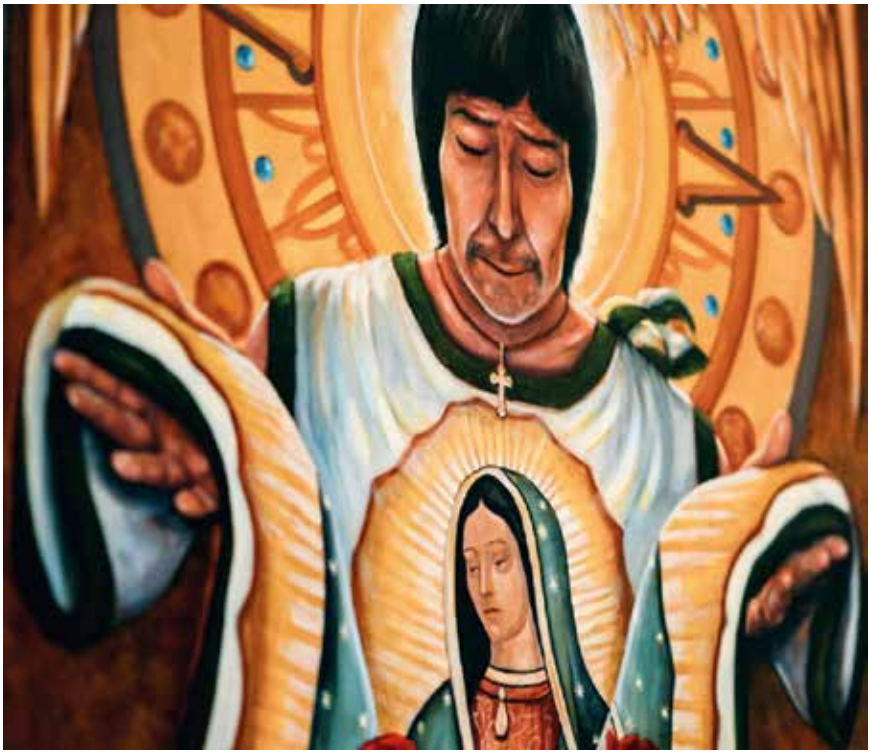

Matky Božej, alebo lepšie – ako sám hovorí – prebýval pod jej pohľadom.

„Veľa som premýšľal nad tajomstvom tohto pohľadu," vyhlásil pápež v ten istý deň pred mexickými biskupmi. „Predovšetkým nás učia, že jediná sila schopná získať srdce ľudí je Božia neha. To, čo očarí a privábi, čo oblomí a zvíťazí, čo otvorí a rozviaže z pút, nie je sila nástrojov alebo tvrdosť zákona, ale všemohúca slabosť Božej lásky, ktorá je neodolateľnou silou vďaka svojej lahodnosti a neodvolateľnému sľubu jeho milosrdenstva," povedal František.

Máriin pohľad však svedčí aj o inej skutočnosti. Domorodý Indián Juan Diego, ktorému sa v roku 1531 zjavila, niekoľkokrát Panne Márii opakoval, že nie je spôsobilý na úlohu, ktorú mu zverila, lebo bol nevzdelaný. Matka Božia mu však zakaždým potvrdila, že práve on bude jej poslom.

Podľa Františka preto pri vytváraní Božieho diela nemôže zostať nikto vonku: „Všetci sú nevyhnutní, najmä tí, ktorí sa normálne nepočítajú, pretože nie sú na ‚potrebnej úrovni', alebo ‚nemajú potrebný kapitál'. Svätyňou Boha je život Jeho detí, všetkých a za všetkých okolností."

Vonkajšie chudobní ľudia sú potom obrazom a pripomienkou vnútornej chudoby, ktorá je potrebná pre život veriacich. „Pred Bohom môže človek zostať, iba ak je maličkým, sirotou, žobrákom. Hlavnou postavou dejín spásy je žobrák," povedal pápež aj pred mexickými biskupmi.

Panna Mária Guadalupská potom podľa Svätého Otca pozýva veriacich, aby boli jej poslami a sprevádzali druhých, „utierali slzy", pomáhali „väzňom", odpúšťali „tým, ktorí ti ublížili", tešili smutných, mali trpezlivosť s ostatnými. Teda praktizovali skutky milosrdenstva.

O misiách trochu inak: Božia blízkosť v ľudských vzťahoch

Text a foto: P. Ludvík Málek SVD

Milí priatelia a dobrodinci misií! Rád by som sa s Vami podelil o misijnú skúsenosť z ďalekého Mexika. Prednedávnom som spoznal jednu paniu v strednom veku, advokátku, ktorá tiež vykonáva službu v kostole – rozdávanie svätého prijímania. Veľmi ma zaujal jej prístup k misijnej činnosti, ktorú Vám teraz priblížim. Je to iný pohľad na misijnú službu Cirkvi.

Táto mladá pani už trikrát musela zmeniť svoje bývanie, a to vždy kvôli prenájmu. Po určitej dobe jej jednoducho vypovedali nájomnú zmluvu, a tak jej nezostáva nič iné, než si hľadať iné bývanie, a to priamo v hlavnom meste Mexiko City.

Vo svojom poslednom bývaní sa stretla so staršou paňou, ktorá sa hlási k budhistickému náboženstvu. Samozrejme, že na začiatku bolo spolužitie trochu ťažké, ale potom pri rôznych stretnutiach a rozhovoroch našli spoločnú reč a často hovorili aj o viere, a to do takej miery, že po niekoľkých mesiacoch ju pani budhistického vyznania sprevádzala na katolícke bohoslužby, kde si nakoniec našlo svoje miesto a teraz pokračuje v katolíckej viere. Nie všetko sa dá naraz, ale s trpezlivosťou a príkladom môžeme vidieť život z iných uhlov.

V súčasnej dobe mladá pani zdieľa ubytovanie s tromi mužmi. Každý si žije svojím životom, ako to tak býva, ale každý má svoje zázemie. Jeden muž je starší, pracuje v kinematografii, často fajčí marihuanu a má svoj pohľad na život. Druhý je mladší, chodí oblečený v čiernych veciach, žije v depresii, a k tomu všetkému má celý deň pustenú metalovú hudbu. Tretí muž je cudzinec, zarába si na živobytie, ako môže, veľa pije a na všetko sa sťažuje. Prítomnosť mladej panej je veľká výzva, pretože sa sama seba pýta, čo od nej Boh chce, a k čomu ju sem povolal. Práve tu sa snaží nadviazať kontakt, zdieľať ich starosti a ťažkosti a predovšetkým pozorne počúvať ich životné príbehy. To všetko si vyžaduje trpezlivosť, porozumenie, ale aj odvahu. Jedine za pomoci týchto vecí môžeme vnášať kresťanského ducha, odovzdávať ho druhým a hovoriť o zmysle života či jeho hodnotách.

Kde na to berie silu a odvahu? Ona sama odpovedá, že predovšetkým z Eucharistie a modlitby, ale aj ju inšpiruje karmelitánska spiritualita. Veľmi dobre pozná spisy a myšlienky svätého Jána od Kríža a svätej Terezy z Avilly. Vykonala si karmelitánske duchovné cvičenia, ktoré ju povzbudili a ku ktorým sa môže vždy vracať, aby načerpala silu.

Áno, je to úplne niečo iné, ale ona v svojich ťažkých okolnostiach, sťahovaní sa a vypovedaní nájomných zmlúv skoro zo dňa na deň, nenechala uviesť do zmätku v živote a do beznádeje, ale objavila to, čo ju napĺňa a pomáha druhým. Pre Boha predsa nie je nič nemožné. Je to jednoducho iná duchovná výzva s nádejou, odvahou a presvedčením.

Páter Elias Vella o výchove v rodine

Text: Rozhovory s P. Eliasem Vellou, Lenka Fojtíková, spracoval Martin Štefanec SVD
Foto: Archív SVD

Prvá nedeľa po sviatku Narodenia Pána Ježiša je zasvätená Svätej rodine. Tento sviatok nemá dlhú históriu. Pápež Benedikt XV. v roku 1921 akoby na začiatku nových čias, ktoré viac budú poznačené krízou rodiny, určil prozreteľne tento sviatok. Dnešná rodina potrebuje nielen vzor, ale i pomoc a ochranu. Svätá rodina to rovnako nemala ľahké. Páter Elias Vella odpovedal na dve otázky ohľadom výchovy v rodine.

Ako motivovať deti, aby sa modlili sami od seba, bez odmien? A ako vysvetliť deťom dôležitosť a silu modlitby?

Ak nám záleží na tom, aby sa naše deti modlili, musíme my, dospelí, pri modlitbe s deťmi zmeniť štýl modlitby. Lebo veľmi často je problém práve v tom, že my chceme, aby sa deti modlili tak, ako sa modlíme my. Aby sa modlili tie isté modlitby, ako sa modlíme my.

Úlohou rodičov je rozpoznať situácie, ktoré deti znepokojujú a snažiť sa práve tieto situácie riešiť spolu v modlitbe. Napríklad: „Bojíš sa skúšok?“ „Darí sa ti v škole?“ „Cítiš sa dobre?“ „Teda modlime sa spoločne za to, aby ti Pán zajtra pomohol pri skúške.“ „Modlime sa za to, aby si dokázal odpustiť spolužiakovi.“ Deti určite radi príjmu modlitbu za to, čo sa dotýka ich života. Čím viac si deti zvyknú na tento typ modlitby, postupne budú vedieť prechádzať aj na iné typy modlitieb. Nebudú sa modliť už len za svojej osobné potreby.

Nútiť ich nie je správne. Veľmi často sa stretávam s mladými ľuďmi, ktorí, keď prídu do určitého veku, skončia so všetkým, čo sa týka ich vonkajšieho náboženského života, pretože niekedy v minulosti boli k tomu nútení.

Musíme si dať pozor, aby sme nezachádzali do extrémov. Jedným extrémom je to, keď nechávame veci viery dieťaťa plynúť tak, ako plynú - bez toho, že by sme do nich zasahovali. A druhým extrémom je, keď naše deti nútime do týchto vecí. Aj keď nútite vaše dieťa do nejakého jedla, toto jedlo sa mu sprotiví...

Stalo sa presne to, čo ste spomínali. Naši dvaja synovia prestali chodiť do kostola v momente, ako sa osamostatnili. Čo môžeme pre nich urobiť?

Keď vaše deti už nie sú deti, ale stanú sa z nich dospelí, jediná vec, ktorú môžete urobiť, je hovoriť im dobré a povzbudzujúce slová, bez toho, aby ste ich unavovali svojím dohováraním alebo kázaním. A tiež modliť sa za nich.

Keď sú maličkí a závislí od vás, rozhodujete za nich vy. No ak sú už dospelí, rozhodujú o sebe oni sami a vy nemôžete urobiť viac ako toto – majte pre nich dobré slovo a modlite sa za nich.

Jubilanti v rodine verbistov

Text: Viera Beňová
Foto: Archív SVD

V roku 2021 si pripomíname významné jubileá našich misionárov verbistov. Spomíname na čas, keď vkročili do Pánovej vinice – rok ich vysviacky za kňazov. Všetkých srdečne pozdravujeme, želáme im dobré zdravie, hojnosť Božích milostí a dni naplnené Pánovým pokojom a požehnaním. Ďakujeme za ich obetavú službu, zvlášť v tomto zložitom období pandémie.

"Ježiš si zavolal Dvanástich a dal im silu a moc nad všetkými zlými duchmi, ako aj moc uzdravovať z neduhov. Poslal ich hlásať Božie kráľovstvo a liečiť chorých. Povedal im: Nič si neberte na cestu; ani palicu, ani kapsu, ani chlieb, ani peniaze, ani dvoje šiat. Vždy, keď vojdete do niektorého domu, zostaňte tam a nevychádzajte odtiaľ. Keby vás niekde neprijali, odíďte z toho mesta a straste si prach z nôh ako svedectvo proti nim. Vyšli teda, porozchádzali sa po dedinách, všade hlásali evanjelium a uzdravovali." (Luk 9,1–6)
A povedal im: Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. (Mk 16,15)
Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice. (Mt 10,16)
A oni šli za hlasom srdca, zanechali všetko a stali sa vinohradníkmi v Pánovej vinici.

P. Jozef Matis SVD
30 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1991. Jozef Matis SVD pochádza zo Sniny. Do SVD vstúpil v roku 1981. V roku 1991 bol spolu s P. Jánom Kušnírom SVD v Snine vysvätený za kňaza. Jeho misijným určením sa stala régia Ural – Rusko. Po vysviacke pôsobil najprv ako kaplán v Starej Ľubovni a po roku odišiel do Bieloruska. V roku 1998 prešiel do Ruska a začal pôsobiť v Tambove ako prvý misionár SVD zo Slovenska. V rokoch 2005-2016 pôsobil vo Volgograde. V súčasnosti pôsobí vo farnosti Cerová.

P. Ján Kušnír SVD
30 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1991. Rektor Misijného domu Matky Božej na Kalvárii v Nitre. 6 rokov pôsobil v Mexiku. Je koordinátorom Misijnej rodiny SVD na Slovensku a aj provinciálnym radcom. Aj vďaka P. Kušnírovi sa do povedomia Slovákov dostala Panna Mária Guadalupská, uctievaná v Latinskej Amerike – hlavne v Mexiku.

P. Ján Štefanec SVD
30 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1991. Napriek túžbe pracovať ako misionár v Afrike dostal misijné určenie domácu Slovenskú provinciu. Prešiel si úlohou formátora postulantov, rektora Misijného domu Matky Božej v Nitre, provinciálneho predstaveného. Jednu tretinu kňazskej služby venoval univerzitným študentom v UPeCe sv. Jozefa Freinademetza v Bratislave. V súčasnosti vedie Exercičný dom v Nitre, rediguje časopis Zasvätený život a podiela sa na viacerých misionárskych pilotných projektoch.

P. Ľudovít Feja SVD
20 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2001. Pochádza z oravskej dedinky Lokca. Od detstva sa chcel stať misionárom, preto vstúpil do Spoločnosti Božieho Slova. Jeho prvým pôsobiskom sa stala Bratislava – Petržalka, Misijný dom Arnolda Janssena. Neskôr ako misionár pôsobil v Ekvádore a Bolívii. Od návratu z misií od roku 2015 pôsobil ako kaplán v Terchovej. Teraz je kaplánom v Misijnom dome Božského Srdca vo Vidinej.

P. Jakub Rajčáni SVD
10 rokov v kňazskej službe – vysvätený bol v roku 2011. Už počas štúdií pôsobil v Japonsku. Na svojej

misii v Japonsku sa okrem služby v komunite venuje najmä práci so študentmi na univerzite Nanzan, ktorú spravujú verbisti.

P. Georg Johny Ambattu SVD
10 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2011. Pochádza z Indie. Ako seminarista túžil byť misionárom v Oceánii alebo v Afrike. Ale Pán ho priviedol na Slovensko, ktoré sa stalo jeho misijným pôsobením. Štyri roky pracoval v Terchovej. V súčasnosti je rektorom v Misijnom dome Arnolda Janssena a provinciálnym radcom. Vedie Misijnú rodinu pri Misijnom dome Arnolda Janssena.

P. Martin Madassery Lonappan SVD
10 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2011. Pochádza z Indie. Je kaplánom v Nitre na Kalvárii a výpomocný duchovný vo farnosti Sv. Petra a Pavla Nitra – Janíkovce, vypomáhal vo farnosti Čechince. Má veľmi rád slovenskú kultúru, ľudové piesne, zvyky a kroje.

P. Kamil Kočan SVD
10 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2011. Už 10 rokov pracuje v Zimbabwe. Jeho hlavnou misiou sú vysoké školy a univerzity v meste Bulawayo, ktoré je druhým najväčším mestom v krajine. Ako univerzitný kaplán trávi väčšinu času so študentmi a hľadá tie najlepšie formy pre tento špeciálny apoštolát, ktorý je v Zimbabwe ešte stále s ťažkosťami prijímanou novinkou. Stará sa o internetovú stránku arcidiecézy Bulawayo a slúži ako duchovný otec pre zimbabwiansku vetvu Misijnej rodiny SVD.

P. Peter Fillo SVD
5 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2016. Misijným pôsobením sa pre P. Petra stali Filipíny. Pôsobil v meste Cebu, na Univerzite San Carlos, ktorú od roku 1935 spravujú verbisti, kde sa venoval pastorácii študentov. V súčasnosti pôsobí v provincii: Filipíny – južná provincia (PHS). Je kaplánom vo farnosti Veruela na ostrove Mindanao v provincii Agusan del Sur.

P. Milan Toman SVD
5 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2016. Misijným pôsobením sa stalo Slovensko. Venuje sa pastorácii povolaní, práci s deťmi a mládežou. Pôsobí v Bratislave v Petržalke vo farnosti Povýšenia sv. Kríža – Daliborko.

Blahoželáme!

Delegácia pôvodných obyvateľov Kanady sa stretne so Svätým Otcom

Kanadský episkopát oznámil, že zástupcovia pôvodných obyvateľov krajiny, vrátane obetí systému rezidenčných škôl, ako aj mládeže, sa v dňoch 17. - 20. decembra 2021 stretnú vo Vatikáne s pápežom Františkom v sprievode malej skupiny kanadských biskupov. „Cesta k uzdraveniu a zmiereniu je dlhá, ale veríme, že toto bude významný míľnik v záväzku katolíckej cirkvi obnoviť, posilniť a zmieriť vzťahy s pôvodnými obyvateľmi na celom svete," povedal predseda biskupov Kanady Raymond Poisson. Vyjadril nádej, že to umožní obnoviť a ozdraviť vzťahy medzi Katolíckou cirkvou a kanadskými Indiánmi. Vatikánski predstavitelia potvrdili, že Svätý Otec sa zúčastní na súkromných stretnutiach s delegátmi prvých obyvateľov, ktorí budú môcť so Svätým Otcom hovoriť aj o svojich nádejach a očakávaniach od jeho prípadnej púte do Kanady. V delegácii budú ľudia z celej krajiny, ktorí zastupujú rôzne vierovyznania a jazyky. Každý delegát prinesie svoj vlastný pohľad na históriu kolonializmu a internátnych škôl. Cestovné a životné náklady delegácie hradí kanadský episkopát. •

Dve misijné svedectvá pre advent

Text spracoval: P. Martin Štefanec SVD
Foto: Nicole Lee IMB

Nepoznáme pravdu o sebe, nenapĺňame svoje poslanie kresťana vo svete. V adventných textoch sa často zdôrazňuje, aby sme sa prebudili zo sna a aby sme boli bdelí. Aby sme videli, čo je v nás, čo sa deje okolo nás a na základe toho urobili zmeny. Advent je o tom, aby nám svitlo.

Príbeh z Nairobi

Istý misionár rozprával tento príbeh: „Hussein bol študentom. Stretol som sa s ním v internáte v Nairobi v Keni, kde som pôsobil.

Jedného dňa prišiel Hussein na internát veľmi opitý. Začal sa hádať s iným študentom vo vestibule. Tak veľmi sa rozčúlil, že vytiahol nôž a ohrozoval ľudí navôkol. Rozbil veľkú okennú tabuľu. Zanechal po sebe spúšť.

Bol som pri tom, keď takto vyčíňal. Podarilo sa mi ho upokojiť. Dal som mu lieky na upokojenie žalúdka a poslal som ho spať.

Nasledujúce ráno som si ho zavolal k sebe a povedal som mu o tom, čo sa odohralo noc predtým. Nič si nepamätal. Zobral som ho teda na miesto, kde sa to odohralo. Ukázal som mu miesto, kde som položil jeho nôž ako i rozbitú sklenenú výplň vestibulu. Potom som ho vzal späť k sebe do pracovne a povedal som mu: „Hussein, teraz vieš, čo sa stane, keď si opitý. Niektorí ľudia, keď si vypijú, sú zábavní, rozprávajú vtipy. Iní sú veľmi nábožní, modlia sa a spievajú nábožné piesne. Ale ty, keď sa opiješ, si násilný a máš vražedné sklony. Teraz to vieš. Prosím ťa, nikdy už nepi…“

Hussein naozaj ostal zhrozený. Svitlo mu. Odvtedy už nikdy nepil. Misionár jeho príbeh sebazaprenia uzavrel slovami: „Nedávno som dostal od Husseina list. Napísal mi, ako sa má. Darí sa mu. Na záver pripísal aj takúto vetu: „Nikdy nezabudnem na to, čo ste mi v ten deň povedali vo svojej pracovni. Preto som dnes, vďaka vám, taký, aký som. Ďakujem.“

Mnohí z nás žijeme v ilúziách. V nepoznaní, mimo reality.

Príbeh zo Salvádoru

Oscar Romero (1917-1980) väčšinu svojho života prežil ako človek nesmelý, citlivý, nekonfliktný, ako vášnivý knihomoľ, váhavec a muž poriadku. Keď bol v roku 1977 vymenovaný za arcibiskupa El Salvadoru, jedni zajasali, kým iní ostali sklamaní.

Zajasali tí, ktorým vyhovoval ako človek, ktorý sa do ničoho

nemiešal. V tejto ťažko skúšanej krajine to v tej dobe boli hlavne politici s rôznymi bočnými záujmami, ktorí nemali radi, ak ich niekto upozorňoval na ich praktiky, ba ich zločiny. Sklamaní boli tí, ktorí od katolíckeho pastiera očakávali, že sa bude zastávať utláčaných a nespravodlivo prenasledovaných, ktorý si bude všímať nerestimocných a na ne upozorňovať. Ktorí čakali, že hlavný pastier v krajine bude ako Ježiš – človek spolucítenia, odvahy, dobrého videnia do vecí a jasných postojov. A žiaľ, Romera – pri všetkej úcte k jeho osobe – za takého nepokladali.

Za tri mesiace od jeho menovania do funkcie arcibiskupa sa však situácia zmenila. Dôvodom boli vraždy istého jezuitského kňaza, starého roľníka a malého miništranta, ktorých sa dopustil istý provládny partizán. Nasledoval útok na obec, ktorá bola farnosťou zavražde-ného jezuitu. Vojaci znesvätili kostol a keď sa Romero, ktorého medzitým privolali, snažil vstúpiť do chrámu a zachrániť konsekrované hostie z bohostánku, zabránili mu v tom.

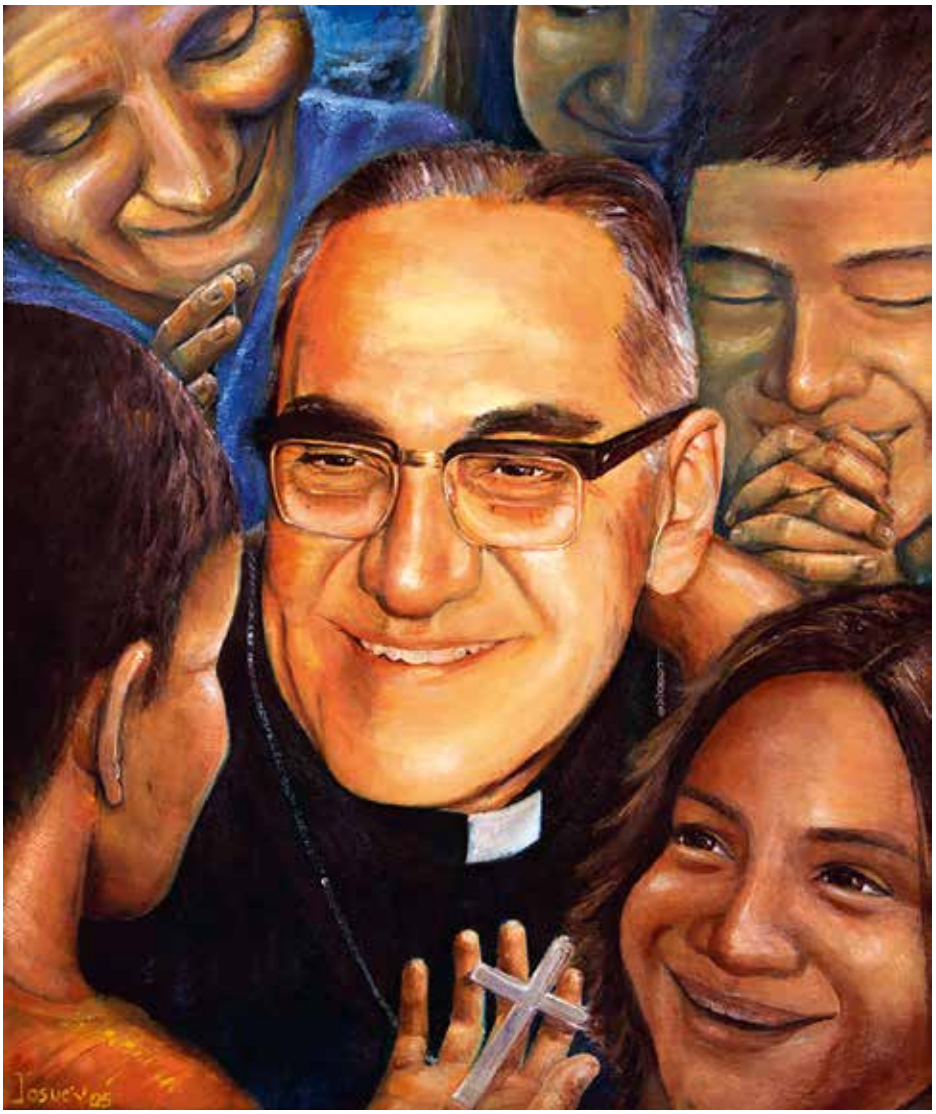

Túto udalosť neskôr označil Romero za moment svojho „obrátenia“. Zrazu pochopil, že to, na čo ho toľkí predtým upozorňovali, no čomu on nechcel veriť, bola pravda. Svitlo mu, a on spoznal, že títo ľudia mali pravdu. Prebudil sa zo sna.

Od tej chvíle prestal brať ohľad na to, čo si kto o ňom pomyslí a kto akú zbraň proti nemu vytiahne. Vo veku šesťdesiatich rokov sa Oscar Romero úplne zmenil, opustil zabehnuté koľaje života. Začal vnímať utrpenie salvádorského ľudu a začal vyzývať kresťanov k tomu, aby boli odvážnymi ľuďmi.

Začal kázať cez rádio. V tých troch rokoch, kedy pôsobil ako arcibiskup Salvadoru, mali kresťanské rodiny počas jeho nedeľnej kázne rádiá pustené naplno. Až dovtedy, kým náboženský vysielač nebol vyhodený do vzduchu. Romero mal neochvejnú dôveru v schopnosť svojho národa stať sa tvorcom vlastnej budúcnosti. Vyzýval veriacich, aby sami boli aktívni a nečakali na to, „čo im biskup v nedeľu povie“. Bohatá oligarchia, ktorú neustále napádal, sa ho snažila prehlásiť za psychopata.

Nakoniec Romero vyzval príslušníkov armády, aby sa vzopreli rozkazu a urobili koniec utláčaniu vlastného národa. Od toho okamihu počítal s tým, že príde o svoj život. Krátko pred svojou smrťou v jednom interview povedal: „Ako kresťan neverím v smrť bez vzkriesenia... Ako pastier mám úlohu, ktorú mi dal Boh: dať svoj život za tých, ktorých milujem – a to sú všetci Salvádorčania, vrátane tých, ktorí ma chcú zabiť. Biskup môže zomrieť, ale Božia Cirkev, to znamená ľud Boží, ten nezahynie nikdy.“

24. marca 1980 ho vládni banditi počas slúženia svätej omše zastrelili.

Vlakom na východ

Útek z vyhnanstva XXII. časť

Text: Mária Byrska
Foto: Alec Douglas, unsplash.com

Nastalo mlčanie. Odvrátila som zrak od tety a pozrela na Jerzyka. Tichučko sedel na mojich rukách a cmúľal si prst. Už som chcela odísť, keď sa teta ozvala o niečo miernejším tónom. „Počkaj, vidím, že máš malé dieťa. Môžem mu priniesť trochu teplého mlieka. Sadni si tu na verande. Počkaj, hneď sa vrátim," zopakovala. Obrátila sa a rýchlo odišla.

Veľmi sa ma dotklo, že ma teta takto prijala a hneď som chcela odísť. Ale mlieko... Teplé mlieko pre Jerzyka. Kedy pil posledný krát mlieko? Asi v októbri mi Tatárky nechceli predať mlieko, hovoriac, že nestačí pre ich deti, lebo všetko musia odovzdávať do mliekarne.

Teta sa vrátila s hrnčekom mlieka a kúskom chleba. Z mlieka sa parilo a chlieb bol čierny a niečím natretý. Postavila som Jerzyka na horný schodík. Stál široko rozkročený, chytil hrnček oboma rúčkami a chtivo pil, nepúšťajúc hrnček z rúk a od úst. Oči mal privreté, čielko zmraštené. Mlieko bolo jedným z vecí, ktorých sa Jerzykovi dostalo v živote veľmi málo. Vyšla som na druhý schodík a sledovala som ho, aby sa neoblial. Ako mu mlieka ubúdalo, nahýnal hlavičku dozadu a keď skončil, vzala som mu hrnček, vediac, že keď je spokojný, teší sa a hodí hrnček o zem. Teta mu podala chlieb. Vzal, obzrel sa, ale nechcel ho jesť. Bolo potrebné odísť.

„Ďakujem, teta", zašepkala som, berúc Jerzyka na ruky. „Počkaj!" Počula som zmenený hlas tety. Zodvihla som hlavu a pozrela som sa na ňu. Tvár mala zaliatu slzami, ruky spustené. Vyzerala strašne bezradne. Ja som neplakala. Ja veľmi málo v živote plačem. Musela som teraz tetu potešiť a presvedčiť ju, že rozumiem, prečo nás nemôže prijať do svojho domu. Že sa na ňu nehnevám a som jej veľmi vďačná. Jerzyk sa vyšplhal cez vysoký prah na verandu. Teta zdvihla môj košík a ja som mala veľmi zmiešané pocity. Uvedomovala som si, že prekročiac prah jej domu, môžem zničiť ju a celú jej rodinu. Zato, že mi poskytne nocľah, hrozilo jej vyhnanstvo tam, odkiaľ vlastne utekám.

„Ďakujem, teta", zašepkala som, berúc Jerzyka na ruky. „Počkaj!" Počula som zmenený hlas tety. Zodvihla som hlavu a pozrela som sa na ňu. Tvár mala zaliatu slzami...

A na druhej strane, ako sa netešiť? Môj najväčší problém, problém nocľahu, ostal odsunutý na 24 hodín. Do nasledujúceho západu slnka nad ZSSR. A dnes nás určite čaká teplá večera s kúskom chleba. Napäto pozerám, ako sa môj synček ponáhľa, aby bol v izbe prvý. Cítila som, že túži, aby to bol už jeho dom.

Od tety som sa dozvedela, že býva vo vlastnom dome, nechali jej ho po revolúcii, tiež polovicu záhrady a jej rodina má teraz troch členov: tetu Tatianu a malého Jožia. Tatiana, manželka jej syna, má 23 rokov a je šoférkou. Dnes nie je doma. „A kde je Stanislav?" Opýtala som sa. „Neviem," zamyslela sa teta a zohla sa nižšie nad svoju prácu. „Zobrali ho pred dvoma rokmi o takomto čase, v polovici novembra 1938 o tretej hodine ráno," dodala po chvíľke premýšľania. „Kto ho zobral?" Hlúpo som sa spýtala. „Kto? Nevieš kto? Tí istí, ktorí vzali tvojho muža a teba s dieťaťom." Teta pozrela smerom k zastretému oknu a stíšila hlas.

„Ja som sa zobudila prvá. Počula som otvárať bráničku a čiesi kroky na cestičke. Bolo ich niekoľko. Pravdepodobne, kým zabúchali na dvere, obkolesili celý dom. Otvoril im Stanislav v spodných nohaviciach a nočných papučiach. Zadržali ho pri dverách a potom prehľadali celý byt. Keď nenašli zbraň a nijaké kompromitujúce doklady, kázali mu obliecť sa a ísť s nimi. Na protesty Tatiany povedali, že o niekoľko dní ho znova uvidí. Tatiana ho však už nikdy neuvidela. A nikdy sa nemohla dozvedieť, kde je. Usilovala sa to dozvedieť na ŠTB v Kamenci Podolskom i v Novej Ušici, no všetko bez výsledku. Na listy, ktoré písala do Moskvy, nedostávala žiadnej odpovede. Na konci sa vzdala. Vstúpila do komunistickej strany, ukončila šoférsky kurz a dostala prácu v tej istej organizácii, kde pracoval jej muž. Pracovala ako šoférka na nákladnom aute. Neskoršie brala diaľkové jazdy a tak máme doma viac jedla. Tatiana vždy niečo domov privezie. Raz vrece múky, niekedy chlieb, vajíčka a niekedy sliepku. Je to ťažká práca pre ženu," pokračovala teta. „Často nie je doma a po návrate posedí deň, dva a opäť je na cestách." Ako dobre, pomyslela som si, že práve nie je doma. Zajtra, včasne ráno, musím opustiť dom tetky.

Nasledujúce ráno, ešte za tmy, som tichučko vstala tak, aby som nezobudila tetu. Jerzyk, oblečený na cestu, spal na mojich rukách. Chýbali mi už len batohy, ktoré boli v kuchyni. Vošla som do kuchyne a uvidela som tetu. Sedela v svojom kresle a v rukách mala ruženec. V peci už horelo. „Teta, už ste vstali?" Opýtala som sa. „Zhasni sviecu!" Povedala. V Ušici tento rok nebolo sviec. Nastalo ticho. Stála som uprostred kuchyne, nevediac, čo si počať. Tu som pocítila, že ma teplá dlaň pohladila po tvári. „Neodchádzaj dnes!" Povedala jemne teta. „Rozmýšľala som dnes v noci, akoby som ti mohla aspoň trošku pomôcť. Modlila som sa. Došla som k záveru, aby si počkala na Tatianu.

Ona ti možno vybaví prejazd nákladiakom." „Ale ona je komunistka a Ruska. Ona by ma nemala stretnúť v tomto dome!" „Ale, veď ty si počas týchto dní, čo utekáš, bývala výlučne u Rusov. Sama si mi hovorila, ako ti v ťažkých chvíľach pomáhali." „Ale teta! Tatiana si predsa zistí, že so mnou nie je všetko v poriadku. Hoci jej poviem, že som prišla na návštevu po ceste do Kamenca a bývam v Kyjeve, ona uhádne, že klamem. Veď ja hovorím po rusky veľmi zle. A stretnutie s Tatianou v pohraničnom území....." „A jednak, sama si hovorila, že nie jedna žena v Rusku si domyslela, kým si, a okrem toho, možno práve preto ti pomáhala. Tatiana je dobrá žena a nikdy som nepočula, aby niekomu uškodila. Naopak, mnoho pomáha ľuďom. Možno i tebe pomôže. A určite ti neuškodí a neudá ťa. No bude jej potrebné povedať tú históriu, že bývaš v Kyjeve, že si prišla ku mne a že máš problém dostať sa do Kamenca Podolského k príbuzným a že medzi Novou Ušicou a Kamencom Podolským nieto ani autobusového ani vlakového spojenia. To bude také normálne. Určite sa postará o nejaké miesto v nákladiaku známeho šoféra. A keď neuverí, sama je matkou malého dieťaťa a jej muž tak, ako tvoj, je uväznený na neznámom mieste. Nie, ona ťa neudá. Možno sa bude báť pomôcť ti, ale ťa nezradí. Zostaň tu a počkaj na ňu. Máš veľkú šancu a príležitosť dostať sa bližšie k hranici. A nákladiak je bezpečnejší ako zakrádanie sa poľami." Teta mi radila dobre. Nemalo zmysel odchádzať. Veď bola šanca dostať sa aspoň do polovice cesty smerom do Kamenca. A Tatiany, úprimne povediac, som sa nebála. Nemyslela som, žeby ma udala. Bála som sa len o tetu. Keď sa Tatiana domyslí, že som „utečenka", tak nielen že mi nepomôže, ale bude sa hnevať na tetu, že priviedla do podozrenia celú rodinu tým, že ma prijala...

Súhlasila som ostať. Ako som mohla nesúhlasiť? „Dobre," povedala som. Vstala som a pobozkala tetu. „Kedy si myslíte, že Tatiana príde?" „Zajtra, možno pozajtra. Skôr pozajtra, len neviem o ktorej, lebo neraz prichádza neskoro a niekedy v noci. A teraz choď, zobleč sa a ulož malého do postieľky. Ja urobím čaj."

Dnes bola nedeľa, teda aj trh v Ušici. Keď susedia odišli do práce, vybrala som sa na trh niečo nakúpiť. Jerzyk bez protestu ostal s tetou a ani sa neprestal hrať, hoci videl, že sa obliekam. Pred odchodom som tete sľúbila, že sa nebudem zdržiavať v meste a rýchlo sa vrátim domov.

„Od bránky pôjdeš vľavo, prejdeš popri pumpe a na druhej križovatke prejdeš vpravo na širokú ulicu vysadenú stromami a tam narazíš na Lipovú ulicu." Vysvetľovala mi teta. „ A touto ulicou k trhu...." „Pamätám si túto časť mesta," prerušila som tetu. „Na Lipovej ulici stál rodný dom mojej matky. A na trh sme chodievali často."

Vyšla som na Lipovej ulici. Uvidela som dom, v ktorom sme prežili najhorších 980 dní nášho života. Prišli sme sem 13. novembra 1917 s celým majetkom môjho otca z Veľkej Kurzelovej. Boli to dva vozy naložené najpotrebnejšími vecami. Otec viedol prvý voz a matka druhý. My, deti, sme boli „postrkané" medzi veci. Ja som mala na sebe niekoľko najlepších šatočiek, na nich jesenný plášť a kabátik. Do brány domu, pred ktorým som teraz stála, dobehli kone s pyskami pokrytými penou.

Hoci mi teta prísne zakázala zdržiavať sa v meste, začala som sa prechádzať Lipovou ulicou, občas sa ohliadajúc na náš dom. Mala som veľmi veľa spomienok zviazaných s týmto domom. Napadali mi myšlienky zviazané s príchodom do Novej Ušice. Moje myšlienky sa vrátili do posledných dní, ktoré sme strávili na Kurzelovskom dvore. Už nikdy sme sa tam nevrátili. Náš dvor stál v šírom poli a dedinka, ktorá sa volala tak isto, bola vzdialená asi kilometer. Všetko služobníctvo prichádzalo do služby z tejto dedinky. Mali sme veľmi dobré vzťahy.

V roku 1917 sa všetko obrátilo na ruby. Každý, kto niečo vlastnil, sa stal nepriateľom národa a mal byť potrestaný tým, že sa mu všetko vezme. Maloroľníci, dedinskí chuligáni, a s malými výnimkami aj služobníctvo, sa zhromažďovali a radili sa, kedy okradnúť aký dvor a čo urobiť s vlastníkom, keď sa postaví na odpor. Riešenia, čo sa týka vlastníkov a ich rodín, boli rôzne. Niekde sa zabávali, pozerajúc na pánov utekajúcich v spodnej bielizni cez polia, iní radšej pozerali na „naše panie", a iným sa páčilo pomalé provokovanie pána, panej a ich detí. Po rozhodnutí chlapi, ženy i deti šli na panský dvor, aby uskutočnili konfiškáciu.

V našom prípade chlapi konali pomaly a rozvážne. A možno sa časy zmenia a za krádež a smrť sa bude musieť zodpovedať pred súdom... hovorili medzi sebou a rozišli sa. Čakali. Páni tiež čakali. Ukradomky v noci, na koňoch alebo peši, navštevovali sa navzájom, aby si pohovorili o situácii, počuli o novostiach a pripravili sa. Novín nebolo, pošta nepracovala. Správy prichádzali šeptom, boli smutné. Rozhodnutia boli ťažké. Vycestuješ – stratíš celý majetok, ostaneš – stratíš život. Jedni ostávali, druhí vycestúvali a usádzali sa v blízkych mestečkách.

Môj otec bol presvedčený, že kurzelovský majetok je poklad, ktorý nemožno stratiť, a keď sa nemôže celý vziať, musí sa stáť na stráži a brániť ho až do konca. Moja mama bola len mama, tá bola presvedčená, že poklad, ktorý je potrebné chrániť, sú deti. Štyri dievčatká a chlapček, od šesť do trinásť rokov. Tým hrozila nielen smrť.

Ostali sme teda naďalej v kurzelovskom dvore. „Vždy je nejaká »»

šanca, že sa dočkáme lepších časov," hovorieval otec. Mama po nociach balila naše veci. Bola to ťažká úloha. Bolo potrebné vyberať veci najcennejšie a najpotrebnejšie. Rozmýšľala, či vziať klavír a kryštál alebo matrace a hrnce. Ľudia sa pohybovali po dvore tváriac sa, že pracujú a večer sa vracali do dediny s plnými kapsami. Kradli všetko, čo sa len dalo.

10. novembra sme ostali sami. Všetko služobníctvo v priebehu noci zmizlo. Skrylo sa v dedine. Dve noci sa otec s matkou museli postarať o zvieratá. Dojili, napájali, kŕmili. My, deti, sme pásli kravy. O dva dni prišiel k otcovi záhradník a dlho sa rozprávali. Potom, keď skončil kydanie hnoja z maštale, prišiel otec. Večer svietil mesiac, smerom k Antonovke horelo. Ja som sa veľmi bála. Ako sa možno báť, keď rodičia sú tak blízko?

Otec sedí v kresle s podopretou hlavou a rozpráva sa s matkou, ktorá sedí na druhej strane za stolom. Počula som, že hovoria o opustení našej Veľkej Kurzelovej a odchode do Novej Ušice. Namiesto toho, aby som sa zľakla, potešila som sa. Nakoniec budeme medzi druhými ľuďmi. Otec prestane po nociach chodiť okolo domu a matka nebude celú noc zažíhať svetlo. Už som zaspávala, keď som počula tiché buchnutie dverí. Aha, to otec vyšiel plniť svoju nočnú službu. Prestala som sa báť. Už zajtra nebudeme sami vo veľkom dome, obklopení ukrajinskými chlapmi, ktorí nás chcú odtiaľ vyhnať a možno obesiť, alebo vypáliť. Nasledujúci deň ráno otec otvoril dvor, stiahol reťaze z kravských krkov, potom postupne pootváral všetky chlievy. Prasatá sa posadili a čudovali sa, čo sa robí. Dlho sa na chodbe neukázala nijaká prasacia hlava. Potom sme šli do maštale. Kone zastrihali ušami a otočili hlavy k nám. Ja som otvorila priehradku, kde boli žrebce. Nestihla som žiadneho poklepať po chrbte, tak rýchlo vybehli. Kone sa krútili po maštali, niektoré podišli k otvoreným dverám, dýchajúc čerstvý vzduch. Dnes bol pekný deň. Vpredu stáli dva rebriná-ky naložené až povrch našimi vecami. Bol čas odchádzať.

Mamka si sadla do voza posledná. Najprv obišla dom a vyskúšala, či sú dobre pozatvárané okná, pozamkýnala dvere a kľúče si strčila do vrecka. Otecko trpezlivo čakal. Neopýtal sa, prečo to robí. Dedinku Antonovka sme prechádzali sprevádzaní chlapmi, ženami a deťmi. Niektoré držali v rukách vidly, iní palice. Nezastavili nás. Nekázali nám vysadať. Tento večer sme začali bývať v Novej Ušici, v dome mojej matky, vo veľmi smutnom a škaredom dome. Cítili sme sa však bezpečnejšie. Mohli sme sa hrať s inými deťmi a môj otec mohol rozprávať so susedmi a v noci spokojne spať.

Začiatkom decembra 1917 nás matka zobudila uprostred noci, pomohla sa nám obliecť, zakrútila nás do hrubých šatiek a kuchynským oknom nás vyviedla do altánku, stojaceho uprostred sadu.

Teraz nie otec, ale my sme museli spať pod holým nebom. Prežili sme noci vyplnené divnou vravou zmiešanou so smiechom a plačom. Divné kriky a výstrely.

Dnes, 15. novembra 1940 som stála na chodníku oproti a pozerala na okno našej izby. Bolo potrebné sa vzdialiť od týchto spomienok. A určite som vedela, že chcem z Novej Ušice odísť, odísť čo najskôr a už nikdy sa sem nevrátiť.

Do domu tety som sa vrátila so sliepkou. Stála mnoho a bolo s ňou mnoho problémov. Teta ju začala pripravovať a ja som začala prať vo veľkej miske, snažiac sa spotrebovať čo najmenej mydla. Mydlo bolo tete i v Novej Ušici veľmi cenným tovarom, tak ako v celom Sovietskom zväze. Bolo ho veľmi ťažko dostať. „Možno Tatiana opäť kúsok prinesie", povedala teta, dávajúc mi kúsok. „V Kamenci je v obchodoch oveľa viac tovaru a okrem toho, kamaráti sa s jednou predavačkou." So sušením bol tiež problém. Keď som vonku na šnúrach pod jabloňou všetko vyvesila, začalo pršať a ja som musela všetko opäť zaniesť do kuchyne.

Sliepka sa varila v hrnci a teta povedala s radosťou: „Dnes budeme mať z nej výbornú polievku a mäso zajtra pomeliem a použijem ho ako plnku do pirôžkov." Do obedu bolo ešte trochu času, teta ako tak poupratovala kuchyňu a sadla si vedľa mňa. Hovorili sme o všeličom. Na šnúre sa sušili tri Jerzykove košieľky, dvoje nohavičiek a dve plienky. Teta ich zbadala a náhle sa spýtala: „Ako si s tým poradíš?" Kývla hlavou smerom k plienkam. „Veď útek s malým, ktorý sa ešte nepýta, je dodatočným problémom. A vy ste už dva týždne na ceste." Zamyslela som sa, ako tete najjednoduchšie vysvetliť túto komplikovanú situáciu. „Dostala som prax", povedala som. Keď sme boli tri týždne v zaplombovanom vagóne, bez vody, mala som veľa plienok. Špinavé som vyhadzovala von oknom a mokré som sušila bez prania. Keď bolo pekné počasie sušila som ich cez okno vagóna, a keď pršalo, vkladala som plienku pod sveter a sukňu. Teraz, v čase úteku, mala som vždy dostatok vody. V Novosibirsku som prala tam, kde sme sa umývali, a sušila som ich na lavičke, v exprese bolo horúca voda a s praním a sušením nebol problém. Najhoršie bolo na trase: Moskva – Kyjev – Šepetovka, lebo v záchodoch nebolo vody. Špinavé som teda vyhadzovala cez okno a tak mi ostalo len niekoľko kusov. Vyprala som ich v studenej vode u krčmárky a nevyschli mi. Tak som došla do Novej Ušice do domu tety s mokrými." „Aha...", povedala teta, pozerajúc na mňa. „Bol studený novembrový deň. Tak ma určite nehrialo." „Ale potom mi bolo oveľa teplejšie, keď sme sedeli u tety pri ohni. Najprv je potrebné prejsť pekelne ťažké situácie, aby si si potom vedela pomôcť, keď je ťažko, čo sa stáva niekedy každému človekovi."

Zajtra bude pondelok. Jerzyk zbil Joža. Jožo plakal, vonku pršalo a po Tatiane ani stopy. Bol to práve taký deň, ako obyčajne bývajú pondelky. Najlepšie je pondelok prespať a dočkať sa utorka.

Tatiana sa vrátila v utorok poobede. Ukázala sa veľmi dobrou. Nezaujímalo ju odkiaľ som prišla a kam idem. Postará sa o možnosť dostať sa do Kamenca? Prečo nie? Zajtra sa naraňajkujeme a hneď pôjdeme na námestie.

Sestra Agáta nám rozpráva o svojej misii v Rusku

Text a foto: Sr. Agáta Kovalčíková

V Rusku na Sibíri pracujeme zo Slovenska 2 sestry – sestra Bohdana Ivaničová a ja, sestra Agáta Kovalčíková. Pracujeme v dvoch diecézach – v Novosibírskej diecéze Premenenia Pána, v Kemerovo a v Irkutskej diecéze svätého Jozefa.

Slovenské porekadlo hovorí: „Dva krát nevstúpiš do tej istej vody." A mne sa to prihodilo. Prvýkrát som prišla do Irkutska v roku 2000 a pracovala som tu do roku 2006. Keď sme otvárali novú komunitu v Kemerovo, odišla som tam. A v 2016 roku som sa vrátila opäť do Irkutska.

V čom spočíva naša misia v Irkutsku? Možno to vložiť do dvoch slov – katechizácia a sociálna práca. Keď píšem o katechizácii na Sibíri, nie je to v takých veľkých skupinách ako na Slovensku. Katolíkov je tu menšina a hoci tu bolo v 19. storočí poslaných 60 tisíc Poliakov, a neskôr počas Stalina sem prišli aj mnohé iné národnosti, napríklad deti veľvyslancov, tým, že tu neboli katolícki kňazi, sú pokrstené v pravoslávnej Cirkvi. Je tu veľa mladých i starých ľudí, ktorí sú pokrstení, ale sú nepraktizujúcimi kresťanmi. Dvere nášho chrámu sú otvorené pre každého a kto cíti, že sa chce pripojiť k nám, má na to možnosť. Príprava pre katechumenov trvá rok alebo viac, podľa potreby.

V 2005 roku sme v Irkutsku otvorili „Dom nádeje", kde prichádzajú deti z roztrieštených rodín, deti rodičov, ktorí trpia alkoholizmom, drogami. Deti, ktoré chodia do školy poobede, prichádzajú ku nám o 11.hodine, naraňajkujú sa, učia sa a o 13.hodine majú obed a idú do školy. Deti, ktoré sa učia ráno, obyčajne prídu po škole, naobedujú sa a ostávajú u nás do večera. Spolupracujeme s rodinami, no výsledok je minimálny, pretože závislosť na alkohole a drogách robia svoje. Ich vôľa je veľmi slabá, ostáva pri „sľuboch."

Už tretí rok vedieme „Vinica Ráchel". Sú to duchovné cvičenia oslobodenia od postabortálneho syndrómu. Sú to mamy katolíčky, ktoré majú za sebou niekoľko potratov. Ich svedomie nespí. Stále sa ozýva a oni veľmi trpia. Jedná naša farníčka mi hovorí: „Všetko je v poriadku, mám dvoch pekných synov, len keby nebolo tých potratov. Keď na nich pozerám, vidím stále moje štyri deti, ktoré nie sú medzi nami. To je strašné. Stále nám hovorili, že to nič nie je." Ľudia hovoria o tom otvorene. Tento program im pomáha odovzdať tieto ich deti Pánovi a odpustiť si.

Zverujeme našu misiu i do Vašich modlitieb a veľmi vám za ne ďakujeme.

Predvianočná oslava Las Posadas v Mexiku

Text: P. Martin Štefanec SVD
Foto: @down2thebone

Posadas sú každoročnou náboženskou vianočnou tradíciou, ktorú dodržiavajú katolícki Mexičania. Posada v doslovnom preklade znamená „hostinec" a oslavuje sa v Mexiku a južných krajoch Spojených štátov amerických. Latinská Amerika oslavuje niečo podobné, známe ako „Novéna".

Posadas symbolizujú cestu, ktorú Jozef a Mária podnikli, aby našli bezpečné miesto, kde by sa mohlo narodiť dieťa Ježiš. Tieto komunitné oslavy začínajú 16. decembra a pokračujú cez každú z 9 nocí vedúcich ku Štedrému večeru a končia 24. decembra. Deväť nocí posadas teda predstavuje deväťdňovú cestu Márie a Jozefa z Nazareta do Betlehema.

Posadas si organizujú ľudia z dedín alebo farností a každý večer oslavu organizuje iná rodina. Ostatní ľudia v susedstve prispievajú jedlom, sladkosťami a piňatami, takže hostiteľská rodina nenesie zodpovednosť za všetky náklady.

Las posadas

Oslava sa začína sprievodom do domu hostiteľa a počas cesty účastníci spievajú vianočné koledy. Niekedy ľudia hrajú Máriu a Jozefa, vedú procesiu a inokedy sa nesú len ich obrazy.

Keď sprievod dorazí do domu hostiteľa, zaspieva sa špeciálna pieseň (La Cancion Para Pedir Posada). Pieseň je rozdelená na dve časti. Tí mimo domu hrajú rolu Jozefa a žiadajú o prístrešie, tí vnútri domu hrajú rolu hostinského a hovoria, že tam nie je miesto. Pieseň sa prepína tam a späť, až napokon krčmár otvorí dvere a nechá všetkých vojsť dnu.

Keď ste vo vnútri, zvyčajne sa začne čítaním Biblie a modlitbou. Potom hostiteľ ponúkne niečo na zjedenie a horúci nápoj. Vrcholom každej posady je lámanie piňat, ktoré zvyčajne lámu deti. Deti dostanú palicu, zaviažu im oči a niekoľkokrát sa zatočia, kým ich požiadajú, aby palicou zasiahli piňatu.

Sedem kužeľov okolo jadra piňaty predstavuje sedem smrteľných hriechov: pýchu, lakomstvo, závisť, žiadostivosť, obžerstvo, lenivosť a hnev. Svetlé farby sú pokušením, páska na očiach je viera a palica je cnosť. Rozbitie piňaty predstavuje víťazstvo cnosti nad pokušením a odmenou sú všetky dobroty, ktoré po rozbití vypadnú z vnútra piňaty.

Zdá sa, že táto tradícia je jedným z príkladov toho, ako bolo katolícke náboženstvo v Mexiku prispôsobené tak, aby nadviazalo na vieru domorodých obyvateľov. Aztékovia mali tradíciu uctievať svojho boha Huitzilopochtliho v rovnakom ročnom období. Bratia využili zhodu okolností na spojenie dvoch osláv. Aztékovia tiež rozbíjali hlinené nádoby s malými pokladmi na oslavu náboženských príležitostí.

Kníhkupectvo Verbum

TEL: 037/7769420; FAX: 037/7769437;
MAIL: VERBUM@SVD.SK

Ako byť šťastný
Ľubomír Valient
Kniha Ako byť šťastný, ktorej autorom je Ľubomír Valient, je spojením krátkych, no hlbokých zamyslení s peknou grafikou od vydavateľstva Saletíni Rozkvet, ktorí už niekoľko rokov na sociálnych sieťach oslovujú tisíce ľudí.
164 strán; cena 11,90 EUR

Ježišu, zachráň ma!
Joanna Bątkiewicz-Brożek
Ďalšia kniha Joanny Bątkiewicz-Brożek venovaná charizmatickému kňazovi Dolindovi Ruotolovi, autorovi poverovacej modlitby Ježišu, ty sa o to staraj! Tentoraz s názvom Ježiš, zachráň ma!
304 strán; cena 9,90 EUR

Najväčší dar
Ann Voskampová
Autorka v tejto adventnej príprave ponúka čitateľom rozbaľovanie celého ľúbostného príbehu Vianoc. Ku každej zakúpenej knihe vám ako darček pribalíme jeden kus vianočnej pohľadnice (bez poštovej obálky).
278 strán; cena: 11,90 EUR

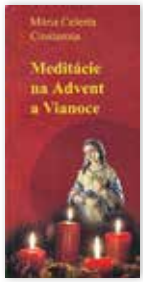

Meditácie na Advent a Vianoce
Mária Celesta Crostarosa
Mária Celesta Crostarosa cez svoje meditácie nás priam núti urobiť niečo, čo je pre dnešného človeka ťažké, resp. nemožné alebo aspoň nedosiahnuteľné...Núti nás kontemplovať a zastaviť sa. Zastaviť sa v hluku okolo nás.
136 strán; cena: 3,50 EUR

Evanjelium na každý deň (2022)
Štefánia Beňová
Začínate každý deň modlitbou? Potom je táto dlhoročne obľúbená knižná publikácia určená práve pre vás. Obsahuje liturgické čítania a zamyslenia z pera Štefánie Beňovej.
376 strán; cena: 4,40 EUR

Vianoce – omaľovánka
Vydavateľstvo Lúč
Formát je 15,5, x 22 cm a kvalita papiera pevnejšia, aby sa malým deťom pri vyfarbovaní strana omaľovanky nekrčila. Pod všetkými obrázkami je text, ktorý približuje malým deťom Vianoce.
16 strán; cena: 1 EUR

Vianočný príbeh
Alexa Tewkesbury
Nadčasové prerozprávanie vianočného príbehu.
32 strán; cena: 6,90 EUR

CD – vianočné koledy
Pavlik Records
Výber najkrajších a najznámejších vianočných kolied a piesní.
cena: 5,50 EUR

Objednávací kupón

Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko: **Ulica:**

Mesto, PSČ: **Podpis:** **Tel.:**

Objednávací kupón možno posielať na adresu: Kníhkupectvo VERBUM, Kalvária 3, 949 01 Nitra, tel: 037/7769420; fax: 037/7769437; mail: verbum@svd.sk

Svedectvo o osobnej skúsenosti s Bohom

Text: P. Marek Vaňuš SVD
Foto: Ed Elliott

Napriek niekoľkým námietkam, Mojžiš nakoniec prijíma na púšti poslanie, ktoré mu zveruje Boh: vrátiť sa do Egypta a vyviesť ľud z otroctva. Ešte predtým, ako pôjde k faraónovi, musí presvedčiť svojich súkmeňovcov o tom, že sa mu skutočne zjavil Boh a posiela ho k nim. Mojžiš tuší, že to nebude ľahké: odkomunikovať, že s ním naozaj hovoril Pán.

Deliť sa o vlastnú skúsenosť s Bohom

Úplne prvý krok, ktorý bude Mojžiš musieť podniknúť, sa vzťahuje na to, ako osloví svoj vlastný ľud, reprezentovaný najmä jeho staršími. Aby v nich vzbudil dôveru, bude musieť ukázať, že Boh, ktorý sa mu zjavil, je Boh ich národa, Boh Otcov. Ba to akoby bolo tou jedinou vecou, ktorú musí Mojžiš urobiť, keďže intervenovanie u faraóna – to Mojžiš z Božích slov už vie – bude od počiatku narážať na tvrdosť jeho srdca. Nakoniec bude premožený, no nie Mojžišom, lež Pánovou mocnou rukou (porov. Ex 3,19-20).

Stojí za to vrátiť sa k dialógu, ktorý vedie Mojžiš s Bohom na púšti pod Sinajom. Kým Boh hovorí Mojžišovi: „Choď, zhromaždi starších... a oni poslúchnu tvoj hlas“ (Ex 3,16.18), Mojžiš vyjadruje presný opak: „...nebudú mi veriť a nebudú počúvať môj hlas“ (Ex 4,1). Kto má pravdu? Boh, ktorý hovorí „budú počúvať“, alebo Mojžiš, ktorý je presvedčený, že „nebudú počúvať“? Nuž, ukáže sa, že budú počúvať, ale nie celkom. Nedokážu „počuť“ to, čo počul Mojžiš, a preto ten bude musieť mať s nimi trpezlivosť. Vlastnú skúsenosť im nedokáže odovzdať celú, len v rámci ich schopnosti prijatia.

Božie meno

Tú ťažkosť odkomunikovania Mojžiš predvída, a preto v rozhovore s Pánom kladie otázku: „A ak sa ma spýtajú, aké je jeho [Božie] Meno, čo im odpoviem?“ (Ex 3,13). A Boh mu zjavuje svoje Meno postupne v troch etapách. Najprv vraví: „Ja som, ktorý som“ (Ex 3,14a); potom dodáva: „Toto povieš Izraelitom: Ja-som ma poslal k vám“ (Ex 3,14b); a nakoniec hovorí: „Povieš synom Izraela: Pán [JHWH], Boh vašich otcov, Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba“ (Ex 3,15). Zdá sa, akoby tie tri etapy odrážali istú zostupnosť. Od prvej cez druhú sa postupne prichádza k formulácii, ktorá bude pre starších Izraela najprijateľnejšia.

Mojžiš teda nemôže povedať hneď všetko. Musí sa pri zdieľaní svojej skúsenosti prispôsobiť chápaniu tých druhých. Ak by šiel a porozprával by im svoju osobnú skúsenosť celú, zrejme by ho považovali za dákeho snára či duševne nevyrovnaného. Preto musí svoju skúsenosť Božieho Mena vyjadriť im zrozumiteľným jazykom. Nepovie o Bohu „Ja som, ktorý som“, ale jednoducho „Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba“.

Mojžišova námietka je aktuálna: čo môžem povedať iným o tom, čo som prežil? Čo je z mojej skúsenosti s Bohom pochopiteľné aj pre iných? Mojžiš nesie novú skúsenosť Boha. Tak nejako to je i so svätými: sú ako objavitelia, autori nových objavov na duchovnom poli. Nie sú vždy dokonalí vo všetkom, no zakúsili Boha novým spôsobom. Krík, ktorý horí a nezhára, je obraz novej skúsenosti Boha. Starší nebudú mať nikdy tú hĺbku Mojžišovej viery. Budú počúvať Mojžiša, no nepochopia ho úplne do hĺbky.

Zázraky ako pomôcka

Boh preto Mojžišovi odovzdáva do rúk tri zázračné „znamenia“: palica, ktorú drží v rukách, sa zmení na hada; ruka sa stane malomocnou; a voda z Nílu sa zmení na súši na krv. Tie znamenia sú samé osebe zbytočné, neslúžia na nič. Ich úlohou bude jedine to, aby potvrdili Mojžišovo poslanie od Boha pred staršími: „To preto, aby uverili, že sa ti zjavil Pán, Boh ich otcov, Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba“ (Ex 4,5).

Možno povedať, že je dosť značný rozdiel medzi Mojžišovou skúsenosťou Boha, s ktorým sa rozpráva, a týmito „trikmi“. Viera Mojžiša totiž znamenia nepotrebuje, ona je postavená na hĺbke osobnej skúsenosti. No viera starších a ľudu sa na týchto

znameniach zakladať bude (cf. Ex 4,30-31); ich viera sa nechá presvedčiť iba ak znameniami, a aj neskôr bude vierou závislou od znamení: ak ich nebude nachádzať, bude upadať.

Rabínska a patristická interpretácia

Inak ale vysvetľujú dialóg Mojžiša s Bohom rabíni, podľa ktorých Mojžiš spochybňuje Božie slovo a znevažuje vieru Izraelitov. Jeho otázka: „A keď mi nebudú veriť...?“ (Ex 4,1) je podľa nich nepatričným ohováraním, na ktoré ho Boh cez znamenia upozorňuje. Mojžiš si zaslúži potrestanie palicou, akú drží v ruke, lebo podozrieval nevinných – a neskôr je skutočne v súvislosti s palicou v Meríbe potrestaný (Nm 20,7-13); jej premenou na hada sa vytvára odkaz na hada v rajskej záhrade, ktorý hovoril zle o Bohu. Malomocnú ruku (zrejme šlo o nejakú chorobu kože) vnímajú rabíni tiež ako narážku na Mojžišovo ohováranie Izraela: malomocenstvom je totiž potrestaná i Miriam, keď ohovárala Mojžiša (Nm 12,1-10) a vychádzajúc z Lv 13 rabínska literatúra pokladala malomocenstvo za trest za ohováranie. Cez protiklad medzi palicou a rukou zjavuje Pán svoju moc nad životom a smrťou: Mojžiš totiž vidí, ako sa z neživej palice stáva živý had, kým jeho živá, zdravá ruka odumiera v malomocenstve, ktoré značí smrť.

Spomedzi raných kresťanských interpretácií znamenia palice stojí ešte za zmienku sv. Augustín. Palica podľa neho symbolizuje kráľovstvo (kráľovskú autoritu) a had smrteľnosť (smrť sa dostala k človeku práve skrze hada). Pán vzal na seba túto smrť. Palica padnutá na zem sa premenila na hada, lebo Božie kráľovstvo, ktorým je Ježiš Kristus, prišlo na svet. Obliekol sa do smrteľnosti – to tajomstvo slávime práve počas Vianoc – aby nám smrteľným svojou smrťou otvoril stratené kráľovstvo.

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Odberatelia Hlasov Velčice 20,-€ • MZDSV a čitatelia Hlasov z Považskej Bystrice 100,-€ • Ružencové spoločenstvo Budatínska Lehota 50,-€ • Členky MZDS Drážovce 50,-€ • Ružencové bratstvo Belá 50,-€ • Ružencové bratstvo Viničné 100,-€ • Ružencové spoločenstvo Ťahanovce 100,-€ • Odberatelia Hlasov Bíňovce 60,-€ • Veriaca rodina z Diviny 150,-€ • Odberatelia Hlasov Prusy 100,-€ • Odberatelia Hlasov Žabokreky n.N. 20,-€ • Ružencové bratstvo Jovsa 50,-€ • Odberatelia Hlasov Štefanov nad Oravou 132,-€ • Členovia sv. ruženca p.Tomášikovej z Moravian nad Váhom 120,-€ • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,-€ • Ružencové bratstvo Šúrovce, Varov Šúr 53,-€ • Bohuznáma Hranovnica 20,-€ • A.K. a I.K. Nitra 10,-€ • J.S. Nitra 30,-€ • Odberatelia Posla Plavnica 40,-€ • H. D. Veľký Lapáš 150,-€ • H. D. Veľký Lapáš 50,-€ • Bohuznáma rodina z Meleku 65,-€ • Bohuznámy Nové Zámky 35,-€ • Ružencové bratstvo Leopoldov 200,-€ • Odberatelia Hlasov Leopoldov 264,-€ • A. Kamenská Vidiná 50,-€ • A. Rapčanová Vidiná 50,-€ • A. Kamenská Vidiná 60,-€ • A. Segečová Vidiná 40,-€ • M. Hrnčiarová Vidiná 50,-€ • D. Hrnčiarová Vidiná 50,-€ • E. Drugdová Vidiná 50,-€ • O. Sujorová Vidiná 50,-€ • J. Václaviková Vidiná 50,-€ • Členovia ruženca Vidiná 200,-€ • Ružencové spoločenstvo Nitra-Zobor 100,-€ • Ružencové spoločenstvo Soblahov 250,-€ • Veriaci z Bystrého 25,-€ • Bohuznáma Červeník 50,-€ • Misijné spoločenstvo Košice 30,-€ • Odberatelia Hlasov Žabokreky n. N. 20,-€ • Misijní dobrodinci z Lovče 115,-€ • Odberatelia Hlasov Horný Vadičov 50,-€ • Sestra Juríková 50,-€ • A. Bederová 150,-€ • E. Mergová Snina 100,-€ •

"Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplatiteľom sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z.. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu."

Predplatné na rok 2022 je 12 eur
Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK9509000000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

Boh prišiel v Ježišovi Kristovi,
aby dal nášmu životu nádej,
že tento svet objíma a nesie Jeho láska.
Preto môžeme veriť vo Svetlo napriek tme,
v Lásku napriek utrpeniu sebectva.
Celou dušou sa priblížiť k hlbokému tajomstvu Vianoc,
naplniť si srdce pokojom,
posilniť sa v láske a vďačnosti.
To nech Vám uštedrí betlehemské Dieťa.
Betlehem spojil nebo so zemou,
Boh a človek sa tu stretli a pozreli si do očí...

Požehnaný adventný čas,
radostné a milostiplné Vianoce
vám želajú

MISIONÁRI VERBISTI

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5